Ketabton.com

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب پېژندنه:

||||||||||||||||||||||||||||||||||||||||

د کــتـــاب نـــــــوم: کي جي بي په افغانستان کي

لیـــــکـــــــــــــوال: واسیلي متروخین

ژبـــــــــــــــــاړن:رحمت اریا

خـــپـــــرنـــــــدوی: دانش خپرندویه ټولنه

تیراژ : زر ټوکه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي جي بي په افغانستان کې لومړۍ برخه

ګرانو هېوادوالو او ښاغلو لوستونکو!

په افغانستان کې د روسانو د سیاسي او پوځي جنایتونو او خیاتونود لړۍ د خپراوي په لړ کې دا دی تاسو ته د کي جي بي د یوه پخواني مأمور واسیلي میتروخین د کتاب لړۍ را ژباړم چې د ژباړنې لړۍ به یې په پرله پسې ډول خپره شي. دغه کتاب [کي جي بي په افغانستان کې] نومیږي.

واسیلي میتروخین څوک دی؟

د واسیلي میتروخین د پیژندلو لپاره غواړم تاسو ته د امریکا د متحده ایالاتو د پیاوړي او نامتو لیکوال ښاغلي بروس ګ. ریچارډسن د کتاب[افغانستان: د رښتیا پلټنې] بشپړه ځانګړې برخه(فعاله اقدامات] له ۱٦٦ تر ۱۷۴ پاڼې پورې ډالۍ کړم چې د ژباړې کار یې ما تر لاس لاندې نیولی دی .

د دغه کتاب پښتو ژباړه به ډېر ژر هېوادالو ته وړاندې شي. د ښاغلي بروس ریچارډسن د کتاب دویمه انګلیسي طبع ډېر ژر خپریږي چې پرهمدغې نوې طبعې ما هم یو لنډه کتنه لیکلې ده. کله چې د کتاب دویمه انګریزي طبع خپـره شوه نو د دعوت او بینوا د ویب پاڼو له لارې به تاسو ته خبر در کړل شي .

ددغې لیکنې په ترڅ کې لومړی د واسیلي میتروخین د لا پیژندلو لپاره تاسو د بروس ریچارډسن لیکنې ته را بولم او ورپسې به د واسیلي میتروخین د کتاب [کي جي بي په افغانستان کې] لومړۍ لنډه برخه چې د [ګوند بنسټ اېښودنه] نومیږي و لولۍ. کله چې ددغه ۱۸۰ پاڼـیز کتاب ژباړه بشپړه شوه ، نو ټول کتاب به د یوه بشپړ کتاب په بڼه پر هغه لیکل شوې کره کـتـنې اوپه کتاب کې د ښکېلو شننونکو، مصححانود نومونوله لړ لیک سره یو ځای خپور کړم.

اوس مې دغه برخه نیغ په نیغه د واسیلي میتروخین له لیکنې را پیل کړې اود لړۍ خپراوی به یې د بینوا ویب پاڼې له لارې دوام ولري.

له ښاغلو لوستونکو څخه په درنښت غوښتنه کوم چې ټول لمنلیکونه دې په ډېرځیر ولولي ځکه دغه لمنلیکونه پر متن پخه رڼا اچوي. واسیلي میتروخین په متن کې دننه یو شمیر نومونه کټ مټ هاغسې لیکلي دي چې په لاسوندونو کې لیکل شوي دي خو د هغو د لا روښانونو لپاره یې په لمنلیک کې یا لیکوال او یا مصححانو شرح ورکړلې ده. د لمنلیک په هغو ځایونو کې چې تاسو [د مصحح یادښت: څرګنده نه شوه] و ګورئ ، ددې مانا ښندي چې یاپه لاسوند کې [کوډ نوم دی] او یا مصحح د هغه په څرګندونې نه دی بریالی شوی.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واسیلیي میروخین د لیکنې په لمنلیک کې ټولې لیکنې یا د لیکوال او یا د مصحح دي او زه [ژباړونکی] پکي هیڅ ډول گډون نه لرم. ما یوازې تر وسه وسه هڅه کړې چې پرته له کـمـونې یا زیادښته ، اصل متن کټ مټ په ډیر ځیر او امانت را وژباړم .

رحمت آریا

دسامبر ۲۰۰۸

فعاله اقدامات

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول حقايق له دريو پړاوونوڅخه تيرېږي : لومړی پرې ملنډې وهل کيږي ،دويم له توند مخالفت سره مخامخ کيږي او دريم ، د ځرګند حقيقت په توګه منل کيږي ..... شوپَنهاوَر]1[

په ۱۹۹۲ ز کال کې د شوروي د ستر‌واکۍ د نړيدا د شپو ورځو په شنو لوخَړو کې د [واسيلي ميتروخين] 2[] په نامه د کي جي بي [3] يوه مأمور د استونيا[4] د تالين [5] په ښار کې غوښتل د امريکا د متحده ايالاتو سفارت ته پناه يوسي. هغه ځرګنده کړه چې د دولس کالو په اوږدو کې يې د کي جي بي د لاسوندونو له پټ آرشيف څخه ۲۵۰۰۰لاسوند پاڼې په پټه کاپي کړي دي. نومووړي دغه يادښتونه په خپلو کاليو ، بوټانو کې او د دروازو له لارې له ودانۍ څخه دباندې را ايستلي او په وسپنيزو کانتينرونو[6] کې يې د خپل کليوالي کور په يوه ګوټ کې تر خاورو لاندې ښخ کړي ول. له هغه وروسته د شوروي ګڼ شمير جاسوسانو او په خارګرو څانګو پورې نورو اړوندو کسانو جعلي يا بيکاره لاسوندونه د لويديځو هيوادونو خارګرو څانګو ته وړاندې کړل او سي آی اې ټول را ټول کړل. سي آی اې ميتروخين دوه ځله رد کړ .

په پای کې ميتروخين د خپل کار له ارزښت څخه د بريتانيې د خارګرې څانګې زړه او ډاډ تر لاسه کړ. هغه دغې خارګرې څانګې ته دغه لاسوندونه په دغه اړ(شرط) ورکړل چې په بَدَل کې يې په انګلستان کې ورته د استوګنې حق ورکړل شي. کله چې ميتروخين په خپل نوي هيواد کې استوګن شو هغه د [توري او ډال] 7[] تر نامه لاندې د کتاب په لېکلو پيل وکړ [: د ميتروخين آرشيف او د کي جي بي تأريخ. د بريتانيې د خارګرۍ د تأريخ د نوميالي ليکوال ، کريستوفر اندريو [8] په مرسته .] ددې ترځنګ ميتروخين د سړې جګړې د تأريخ د نړيوالې پروژې[9] په همکارۍ چې په واشنګتن ډي سي کې د پوهانو لپاره د وودرو ويلسن د نړيوال مرکز[10] په مرسته کار کوي يو شمير مونو ګرافونه وليکل.

د کي جي بي د لاسوندونو پر دغه عينکي آرشيف ټولونکي د آپرينونو او شاباشونو وريا و وَريدله چې د خپل سر په بيه ، د بندي کېدلو او ان د مرګ په ګواښ يې د کي جي بي د پټو لاسوندونو له ارزښته ډکه بې بيې پانګه چې ساری يې مخکې نه وو لېدل شوی د باندې را و ايستله. د ميتروخين د را پارېدنې لامل څه وو؟ ځواب ځرګند او ساده دی، هغه نور نه شوای کولای په افغانستان کې د ځمکسوځونې [11]هغه تګلاره نوره و زغمي چې د شوروي د پوځ په لاس په دغه ناورين ځپلي هيواد کې تر سره کېدله او پريکړه يې وکړه له دغې دندې څخه نور لاس پر سر شي. تر دغه دمه د هغه وروستنۍ کار د [کي جي بي په افغانستان کې]12[] يوه څېړنيزه لېکنه ده ، [۴۰ شميره څېړنيزه لېکنه] چې د وودرو ويلسن د مرکز[13] لخوا په ۲۰۰۲ ز کال کې خپره شوې او ښايي د ميتروخين د کار بنسټيزه برخه وي.

ميرتوخين ليکي چې د (فعالو اقداماتو]14[] ګـَړنه يا اصطلاح څرنګه چې د شوروي په خارګرو څانګو کې تعريف شوې کټ مټ د سي آی اې د ورځنيو خبرو اترو د (تورو عملياتو]15[]) اصطلاح ته ورته او له هغې سره برابره ده. په افغانستان کې د شوروي د فعاله اقداماتو په ډله کې دغو کړو وړو برخه درلودله : د مجاهدينو په ډلوکې مجاهدو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هملاسو اود هغوی د ملګرو ګومارنه ، د مشرانو او نومیالیو کسانو وژنه ، اور اچـَونه ، د خوراکي توکو د زیرمو زهري کول ، اله ګوله او سبوتاژ، په ډلو کې د خپلو جاسوسانو ننه ایستنه ، بېې ورکول ، د ویرې او ګواښ شیندل ، د کودتاګانو لپاره لاره هوارول، د وسلو ویشنه او د پروپاګند او غلطو مالوماتو د خپراوي په ګډون د ولسي وګړو او د مقاومت د ډلو پر وړاندې د نورو ترهګریزو کړو وړو بې بدیله چال چلند . د کې جي بي د بهرنۍ څارګرۍ د لومړي لوی ریاست د (ایس)16]) څانګې [ایف سي ډي] ته د سپارل شوې دندې موخه دا وه چې د مقاومت د ډَلو هغه بولندویان چې اغیزمن دښمن بلل کېدل ، ځانته را وګوماري، یا یې ګوښې ته کړي او یا یې له منځه یوسي او ریاست دغه دنده تر سره کړه. (وګورئ : کې جي بي په افغانستان کې ، ۴۰ شمیره مقاله ، واسیلي میتروخین ، ۲۰۰۲ ، پپ ۱۴۳-۱۴۲)[17]. د ۱۹۸۰ ز کال په لومړیو کې د ترهګرو د مخنیوي عملیاتو ته ټینګه اوږه ورکړل شوه او شورویانو لا له مخکې د مقاومت د ډلو په منځ کې د خپلو ایجنټانو پراخه ځاله غوړلې وه. له ۱۹۸۰ زکال وروسته خاد[18] او کې جي بي دواړو د مقاومت په ډلو کې دننه د ډله ییز دښمنیو او یا له پاکستانه د وسلو د ویش له رښتونې یا ګوماني ونډې څخه د بې برخې شویو او نـَومیدو یا ناهیلو شویو بولندویانو له نومیدۍ څخه په ګټه اخیستنې په کلکه هڅه وکړه چې د مقاومت د ډلو بولندویان ځانته را واړَوي. یوله دغو بېلګو څخه چې د شوروي د ګټو لپاره په لاره واچول شوه د سیالو مشرانو ترمنځ د ترخې شخړې اود دښمنۍ د تخمونو کرل ول. شوروي د ګوندونو تر منځ له شخړو اوخړنج (بې اتفاقیو) څخه ګټه واخیستله ؛ یوه خوا به یې د بډې ، پیسو او وسلو په ورکولو ځانته را وګومارله او سیال لوري ته به یې په دوه وو پښوو دروله. (وګورئ: افغانستان، ستره لوبه ،بیا کتنه شوې ، ۱۹۹۰ زکال ، اصلاح او زیاتونه روزاني کلاس پ. ۴۲۱)] .19]

په ۱۹۸۲ ز کال کې د مسکود [بالاشیخا] [20] په سیمه کې د افغانستان لپاره یو روزنیز مرکز جوړ شو؛ د اتم ریاست یو افسر، ډګروال وي . کیکوت [21] په دې وګومارل شو چې د افغانستان د جګړې په سره تـناره کې اوپه هغه کې د ترهګرۍ د سرته رسولو د څرنګوالي په پام کې نیولوسره دې ، په لبنان کې د فسطیني کډوالو د کمپونو پرضد د اسرائـیلو له تر سره شویو تجربو څخه په ګټه اخیستنې او هم د منځنۍ آسیا په جمهوریتونو کې د مقاومت د غړو پر وړاندې د پیړیو پیړیو تجربو پربنسټ دې، د سبوتاژ د رامنځته کولو، د مخبرانو د ګومارلو او راخپلولو روزینز نصاب جوړ کړي. د څارګرو کار کوونکو په منځ کې ۳۱۵ ایجنټان او ۲۵۰ تنه زده کوونکي ول. دغې ډلې د ختیځو توکمونو له توکمیزو مشرانو او همدارنګه د سالنګ د لویې لارې په اوږدو کې د میشتو وګړو له مشرانو سره چې د کابل د نښلوونکي لارې لپاره ستر خنډونه ګڼل کېدل، اړیکي ټینګ کړل. هغو توکمونو او کلیو چې همکارۍ ته زړه ښه کاوه د همکارۍ د ونډې په کچه پنځول کېدل. ددغو پنځـَونو یوه بېلګه د ۱۹۸۲ ز کال د دسامبر په مېاشت کې د ننګرهار په ولایت کې له شینوارو سره یو تړون وو. دغه توکم د پاکستان پولې ته نیږدې په افغان خاوره کې د کابل � پیښاورد لویې لارې د غاړې په یوې برخې کې پروت دی. د تړون پر بنسټ کې جي بي ۱۰۰۰ تـنو توکمیزو کسانو ته دهر تن پر سرد مېاشتې ۳۰۰۰ افغانۍ ومنلې چې ددغې مهمې لویې لارې ساتنه وکړي.پلان دا وو چې پولې

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته نیږدې توکمونه ځانته د ملیشاوو په توګه را و ګوماري او موخه دا وه چې له یوې خوا پوله بنده کړي او له بلې خوا د مقاومت ډلې له هغه ځایه ونه شي کولای ځانونه ددولت پروړاندې را سمبال کړي . خو ډیري دغسې ترونونه بریالي را ونه ختل وګورئ : افغانستان ، د شوروي د نیواک پینځه لومړي کلونه ، ج. بروس امستوتز ، ۱۹۸٦ پپ . ۲۹۰ � ۲۹۱)[22]. دغو توکمونو اکثراً وختونه د مقاومت د ډلو د ملاتړ تر څنګ له کې جي بي او د افغانستان د ډیموکرایتک جمهوریت له ایجنټانو څخه پیسې او وسلې تر لاسه کولې. د مخبرانو پینځلس ډلې چې ټول ټال ۴۵۵ تنه کیدل د ځانګړو یا خاصو دندو د ترسره کولو لپاره ګومارل شوي ول (وګورئ : کې جي بي په افغانستان کې ، مقاله ۴۰ ، واسیلي میتروخین ، ۲۰۰۲ ، پ. ۱۴۲)[23]. ځارګرو څانګو داسې سوري او لارې وموندلې چې له لارې یې کولای شوای د افغان مقاومت منځ ته ور ننوځي. د مقاومت په زړه کې د کې جي بي د ځارګرو تر ټولو اغیزمنه کودتا د ټولې جګړې په اوږدو کې له احمدشاه مسعود سره د اړیکو ټینګول او ساتل ول. (وګورئ : افغانستنان ، د شوروي د ترهګرۍ د دَور پای ، بروس ریچاردسن ، ۱۹۹۸ پپ. ۲۵-۲۹ :[24] [تراژیدیا اي دوبلست افغانا � [د افغانانو غمیزه او زړورتیا - ژ] الکساندر لیاخوفسکي ، ۲۰۰۴ ، ٦۳۰ � ٦۵۴ : افغانستان ، سیاسي اخلاقي ضعف او بهرنۍ لاسوهنې ، ډاکټر نبي مصداق ، ۲۰۰٦ پ. ۲۱۲) .[25]

خو د جاسوسانو او مخبرانو د استخدام هره لړۍ بریالۍ نه ختله. د هغو کسانو پر وړاندې ، " فعاله اقدامات" تر لاس لاندې ونیول شول چې د جاسوسۍ له استخدام سره یې مقاومت ښوده هغوی یا د خپلې ډلې په منځ کې یا اعتبار کېدل اویا رټل کېدل که له دغو نښو یوه یې پر ځای نه موښتله نو د شوروي د یرغل پر وړاندې د اغیزمن پوځې دښمن په توګه په پام کې نیول کېده. د " بیل یې کړه بیا یې ایل کړه" [26] د ستراتیژۍ تر رڼا لاندې ډیرې هڅې تر لاس لاندې ونیول شوې چې تر ټولو ستر او اغیزمن جنګیالي د یو بل پر وړاندې راپاڅوي او له یو بل سره وجنګول شي. کې جي بي د اسلامي ګوند د مشر ګلبدین حکمتیار د بې اعتباره کولو او بې اغیزې کولو لپاره (چې تر ټولو ستر او اغیزمن دښمن او جنګیالی یې باله) د همدغه ګوند د یوه مورچل یوه بولندوی ته د ګلبدین حمکتیار له نامه یو جعلي لیک جوړ کړی وو؛ " لیک " د پاکستاني ورځپاڼو له یوې مناسبې مقالې سره مل وو چې په هغه کې یې حکمتیار، د مجاهدینود ډلو د مشرتابه او د هغوی د پاکستاني چارواکو په سترګو کې د یوه بې لاري مشر په توګه بې اعتباره کاوه. په ورځپاڼه کې د همدغه لیک د ملاتړ لپاره یوه مقاله د کې جي بي د (فعاله اقداماتو) د عملیاتو د یوې برخې تر سیوري لاندې په پاکستان کې د کې جي بي د جاسوسانو له خوا خپره شوې وه . په همدې وخت کې د کې جي بي یوه بله قُلابي چلوټه د افغانستان د اسلامي ګوند د یوه بې نومه غړي له پلوه د محمد نبي په مرکزي دفتر کې د یوه لیک پرې ایښودنه وه. لیک محمد نبي ته خبرداری ورکاوه چې " حکمتیار ستا د وژلو پریکړه کړې ده".د کې جي بي د غلطو مالوماتو د خپراوي کارپوهانو او ډنډوره چیانو ګنګوسې خپرې کړې چې ګنې حکمتیارپه کابل پوهنتون کې د خپلې زده کړې په موده کې د ښځو پر مخونو تیزاب ور شیندلي ول. د مسکو له ستوني را پورته کېدونکی ګډوله غږ [حقیقت او درواغ] د کې جي بي د غلطو مالوماتو د خپراوي له ماشینه راوتلي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دي اوغلط مالومات يې د حقايقو په جامو کې خپاره کړي دي. (وګورئ : لوی دښمن ، د سي آی او اې او کې جي بي د خپل منځي لوبو کيسې ، [میلت بیرډن او جیمز ریزن ، ۲۰۰۳ پ. ۲۳٦). [27] هغو اینجټانو چې د هېواد پالو کډوالو د کميټې [28] تر سيوري لاندې يې ژوند کاوه په زرګونو تبليغاتي پاڼې وويشلې او په هغو کې يې محمد نبي او حکمتيار دواړه په دې تورن کړل چې د افغان ولس د ګټو پروړاندې له اسلامي په شاتګپالو او ارتجاعي رژيمونو سره لاس لري. (وګورئ : کي جي بي په افغانستان کې ، واسيلي ميتروخين ، ۲۰۰۲ ، پپ ، ۱۴۲ � ۱۴۳).[29] دغه له ۱۷۲ پاڼو را جوړ لاسوند څیړونکو ته د جګړې په اوږدو کې د شوروي د څارګرو څانګو د کورنيو کړيو کړه وړه اود يوې لسيزې جګړې د اوږدوالي د اغيزو په تړاو پريمانه تشريحات په لاس ورکوي. خو دلته مو مخکې له مخکې يوه شي ته پام اوسه. ددغه لاسوند تشريحات ډير پراخه او ستومانه کوونکي دي او د لاسوند په هېڅ يوې ګوښې کې د هغه سړي په اړه چې لويديځ يې (د ګوريلايي جګړو ځلانده ستراتيژيست)[30] بولي او ګڼي د افغان له خاورې يې په يوازې سر د شوروي پياوړی ځلويښتم لښکر وايست ، يادونه نه ده شوی .... احمد شاه مسعود څنګه کيدای شي او څنګه ممکنه ده چې په دغسې يوه لاسوند کې د احمدشاه مسعود په شان دې د يوه پيژندل شوي سړي نوم چې ددغه لاسوند يوه بشپړه وونکې برخه ګڼل کيږي ورک وي؟ په دغه اړه دوه انګيرنې را برسره کيږي : لومړی دا چې پر مسعود څکه دومره پاملرنه نه ده شوې چې نوموړی له ۱۹۸۰ زکال راهيسې د خپلو روسي او شوروي ولينعمتانو تر فرمان لاندی وو او له دې امله (د فعاله اقداماتو عملياتولړی) هېڅکله د هغه پرضد نه ده پلې شوې. دويم ، ميتروخين د خپلو ټولو مالوماتو ټولګه په هاغه لومړي سر کې د انګليس څارګرې اداري (ايم آی ٦)[31] ته وسپارله. ټول پوهيږي چې (ايم آی ٦) له پخوا له مسعود سره مينه او پـټـپـټـانی درلود او د هغه ملاتړ يې کاوه. (ايم آی ٦) ، (بي بي سي) ، (خبريال او ليکوال " سنديګال")[32] او (آی تي ان)[33] د يوې دسيسې په را جوړولو غوښتل د خپلو خوښو تر رڼا لاندې يو تبليغاتي مستند فلم د (افغانستان د تيـيتو)[34] په نامه جوړ کړي [وګورئ : افغانستان،سياسي اخلاقي ضعف او بهرنۍ لاسوهنې ، داکټر نبي مصداق ، ۲۰۰٦ پ. ۳۳۰ شميره ۱٦][35]. [جنرال اختر" دهغه افغان په تړاو چې نه يې غوښتل جګړه وکړي" ، ژور شک درلود. هغه پوهېده چې د " ايم آی ٦" ايجنټان د خبريال تر څادر لاندې د مسعود لپاره د پروپاګند د ماشين يوه برخه ول" [وګورئ : د چارلي ويلسن جګړه ، جيورج کريلي ، ۲۰۰۳ ، پ ۱۹۸].[36]

دغه انګيرنه په بشپړ ډول معقوله بريښي چې (ايم آی ٦) د مسعود د ساتنې لپاره د ميتروخين لاسوندونه چاڼ /اصلاح کړي دي ،سي آی اې له ډيرو پخوا وختونو پوهېدله چې مسعود په افغانستان کې د (ايم آی ٦) سړی دی او هېڅ شک نسته چې دغه ليد د هغوی د نيکونوله مرژواندې پښتـني ضد تګلارې سره غاړه غړي کيږي. حقيقت دا دی چې ددغو دواړو انګيرنو يو ځای کول موږ د ژورې رښتيا هغه تـل ته بيايي چې د مسعود د استخدام او له ګوت نيونو او شننو څخه د هغه ساتنه دواړه د بريتانيا د (ايم آی ٦) يوه ماره ده.

بروس ګ. ريچارډسن

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د گوند بنسټ ایښودنه

افغانستان د یوه ډېر اړین (مهم) ستراتیژیک ځای ځایگي ښتن دی. دغه هیواد له شوروي اتحاد سره اوږده پوله لري. په پخوا وختونو کې دغه پوله د وګړو پرمخ د تګ راتګ لپاره آزاده وه اوپه پایله کې ولسونه له یوبل سره ګډ شول.

په منځنۍ آسیا کې د بلشویک د رژیم له ټینګیدا وروسته ددغه آسانه او آزاده تګ راتګ مخه ونیول شوه او د نوي رژیم ځرګند دښمنان دي ته اړ شول چې ګاونډی هېواد افغانستان ته کډه شي. د هغوی ټولیزه شمیره اوس څه ناڅه د ۷۵۰,۰۰۰ تاجیکانو، وزبکانو ، تورکمنانو او قرغیزیانو زوزات (نسل) جوړوي چې پلرونه یې د بلشویک د رژیم د ناتار له امله افغانستان ته راکډه شوي ول او اوس په افغانستان کې ژوند کوي.

افغانستان لومړنی هیواد وو چې په روسیه کې یې نوی رامنځ ته شوی رژیم په رسمیت وپیژانده او په دودیز ډول د روسیې یو ملګری هیواد بلل کیږي. ددغه هیواد د ژوندانه په ټولو اړخونو کې د شوروي اتحاد د سوسیالیستي جمهوریتونو اغیزي په پراخه ډول لېدل کېږي. د افغانستان هېڅ پاچا ان داؤود [37] د شمالي هیولا له خوښې او ګټې پرته ، د هېڅ ډول جدي ګام اوچتولو ته لاس پورې نه کړ.

خو کله چې داؤود د خپل ګوند بنسټ ایښودنې ته ملا را وتړله نو کې جي بي دغه ګام کمونیستانو ته د یوه جدي ګواښ په توګه ولېد. داسې انګیرل کېدله چې ګنې داؤود به د ایران بیلګه تر لاس لاندې ونیسي او پر سیاسي ګوندونه به بندیزونه ولګوي. [چیکا] [38] د دولت پر هر ګام ژوره څارنه درلودله او له نورو هیوادونوسره د نیژدې اړیکو په راټینګولو کې یې خنډونه رامنځته کول. په ځانګړې توګه [چیکا] د ایران له هغه پلان سره مخالفت وښود چې په افغانستان کې د ریل لومړی پټلی جوړه کړي او هم یې د امریکا د هغه پلان مخه ونیوله چې غوښتل یې د او سپنې د ویلي کولو د بټۍ څو ځالګۍ جوړې کړي او هم یې د هغه پلان مخې ته سترې ډبرې کیښودلې چې د روغتونونو د جوړلو له لارې یې وګړو ته روغتیایي آسانتیاوې برابرولې.

[چیکا] په هیواد کې د پیاوړو اینجنټانو ځالګۍ درلودله او د هغوی له لارې د بیلابیلو سیاسي کړیو له اکر وکر (حالت) څخه په ټینګه خبره وه ، په ژوره توګه یې ځانته په سیاسي لړیوکې لاره موندله او په دې یې لاس بر وو چې د سیمه ییزو خدماتي څانګو له لارې خپلې هڅې پر بهرنیو د هدف وړ سازمانونو نیغې کړي او د ددغو سازمانونو پام له شوروي پالو کسانو څخه بل لورې ته را واړوي.

د کي جي بي یوشمیر ایجنټان د مارکسیسزم � لیننیسزم پلویان شول او یو شمیرېې د ارګانونو په مرسته په نړیوال کمونیست او کارګري غورځنګ کې فعال شول. له دغسې ایجنټانو څخه یو یې نور محمد تره کی [39] وو. هغه په ۱۹۵۱ ز کال کې ایجنټ شو او په کابل کې د کې جي بې د میشتې څانګې [40] له دغو غړیو سره په اړیکه کې وو :

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سګاديیف [41]، کوزلوف[42] ، فیدوسییف[43] ، سپیریدونوف [44]، کوسترومین [45]، کوزیریف[46] ، اې وي پیتروف[47] . له کار پوهیزه اړخه تره کی یو خبريال او لېکوال وو .

بل ايجنټ د(مريد)په پورَني (مستعار) نامه ببرک کارمل وو چې له " مخموی"[48] ، " اکبر" او " خوما" [49] سره یې یو ځای په ۱۹۵۷ زکال کې د پرچم (بیرغ) [50] په نوم د یوې لیننیستي - کمونیستي ډلې بنسټ کښېښود. د ۱۹٦۲ ز کال په وروستیو کې ببرک او تره کي له يو بل سره وپیژندل شول. په هغه وخت کې تره کي په يوازې سر کار کاوه او هیڅ ملګري يې نه درلودل. له هغه وروسته حفیظ الله امين ور سره يو ځای شو او له هغه سره يې يوځای د خلق په نامه د یوې مارکسیستي ډلې بنسټ کښیښود. دغه دواړه ډلې سره يو ځای کړای شوی اوپه ۱۹٦۵ زکال کې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند تري جوړ شو. د هغوی ټوله شمیره له درې سوو تنو څخه پورته نه وه. له دريالس تـنو څخه جوړه يوه مرکزي کمیټه او د پینځو تـنو يوه سیاسي بيرو يې جوړه کړه. تره کی د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې لومړی سکرتراو ببرک يې مرستيال وټاکل شول. دغه يوه ځای کېدنه په ختېه او تومنه کې يوه ارګانیکي یوځای کېدنه نه وه. دواړو ډلو په هاغه لومړي سر کې د مسکو تابعيت او لارښوونو ته غاړه کښیښودله. د ببرک پلويان پرچميان او د تره کي خلقیان بلل کېدل .

تره کي د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند د مرکزي کمیټې د نړیوالو اړیکو د څانګې له پلوه مسکو ته وبلل شو. هغه ته د نړیوالو اړیکو د مشر [باريس] پونوماریيف [51] او د څانګې د نورو غړو له پلوه ښه راغلاست وويل شو .

هغه ته لارښوونه وشوه چې په خپل ګوند کې دې تر هغه مهاله په ډیر ځیر خپل کار سرته ورسوي چې د چارواکو له پلوه د ګوند د رسمي فعالیت په اړه ورته اجازه نه وي ورکړل شوي او په غیر قانوني اکروکر(حالت) کې دې خپله ټوله هڅه د ګوند د ډیرو اړینو څانګو په جوړولورا ټوله کړي. همداشان هغه ته لارښوونه وشوه چې د يوه مخور رئـیس په نامه دې د يوې ورځپاڼې خپراوي ته ملا وتړي ، په دې مانا چې ځانته د ډوډۍ موندلو لاره ومومي ، او په دې توګه د چارواکو د سترګو په وړاندې کولای شي د خپل عايد سرچينه او لاره څرګنده کړي. د مسکوپه غونډو کې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند پر پروګرام ، تګلارې ، قانون او مالي اړخونو خبرې وشوې. هغه د ستالين [52] له هغو لارښوونو سره هم آشنا کړای شو چې د اندونیزيا د کمونیست ګوند سکرتر جنرال ايديت [53] ته يې کړې وې.

تره کي په مسکو کې د کمونیست ګوند د مرکزي کمیټې پر فعالينو ښې اغيزې وشيندلې. هغه بـرږکی (جدي) او د خپل ګوند د مشرتابه د دریځ د پرمخ بیولو لپاره چمتو ښکاریده. تره کي د شوروي اتحاد مرکزي کمیټې ته د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د مشرتابه د يوه تن وزبک توکمي غړي [بادشي][54] [بدخشي �ژ] وړانديز وړاندې کړ چې په افغاني تورکمنستان کې دې د [تم؟][ښايي � ستم وي �ژ] په ځانګړې توګه د وزبکو له ناخوښيو څخه په ګټه اخيستنې د دولت پر وړاندې وسله وال پاڅون ته لاس واچول شي. د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرکزي کميټې ددغسې يوه ګام اوچتونه له بيړې ډک يو ګام و باله. وروسته تره کي د خپل مرستيال ببرک په اړه شک څرګند کړ او ټينګار يې وکړ چې ببرک د افغان دولت له څارګرۍ � ضد څانګې سره اړيکه لري. د تره کي شک ددغه حقيقت پر ستـنې ولاړ وو چې ببرک په ۱۹۵۲ زکال کې لومړنۍ سياسي بندي وو چې خوشې شو.په کابل کې د شوروي څارګرۍ ميشتې څانګې دغسې تورونه وغندل او څرګنده يې کړه چې دغسې ګنګوسې د [تره کي] د سيالانو د بې اعتباره کولولپاره را پارول کيږي او هڅه کيږي چې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د لېکو په منځ کې د بې اعتبارۍ اوپر يو بل د نه ډاډ کولو چاپيريال رامنځته او ګوند د بيلتون له کړښې سره مخامخ کړي .

کله چې تره کی د ګوند د سکرترجنرال په توګه و ټاکل شو، کې جي بي د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند مرکزي کميټې ته خبر ورکړ چې دغه څانګه به تره کي ته د خپلو ايجنټانو د ليږلو لړۍ ودَروي او زياته يې کړه " که اکر وکر ډير خراب شي او اړينه وګڼل شي نو په هاغه وخت کې به خپل پټ اينجټان ور وليږي چې له تره کي سره اړيکه ټينګه کړي او ګوند ته به يې اړونده سياسي مرسته ورکړي چې په دې توګه به کې جي بي په ډير پام او احتياط له هغه سره اړيکه ټينګه وساتي." د مرکزي کميټې د نړيوالو اړيکو د څانګې مشر آی وي ميلونوف کې جي بي ته په ځواب کې وويل چې سوسلوف [55]، پونيماريف او اندروپوف [1] د کې جي بي لېک ولوست او د ۱۹٦۵ ز کال د فبرورۍ پر اتلسمه نېټه يې ومنله چې کې جي بي دې له تره کي سره د ګوند په اړه خپلې پټې اړيکې په وړانديزشوي ډول ټينګې وساتي. تره کي ته د کمونيست ګوند د مرکزي کميټې د نړيوالو اړيکو د څانګې له پلوه وويل شول چې [ته] بايد ووايي چې [ته] د افغان � شوروي د ملګرتابه د ټولنې او د شوروي د لېکوالانو له پلوه مسکو ته د سفر لپاره رابلل شوی يې. تره کي کله چې له سر وزير ميوندوال [56] سره ولېدل نو هغه ته يې وويل چې دولت دې له کيڼ اړخو ښخه نه بايد ويره ولري او غټه ويره له ښي لاسو او ارتجاعيونو څخه را کټيږي چې د واکمنۍ د نيولو موخه لري.

د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند مالي لګښت د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند د مرکزي کميټې له پلوه ورکول کېده. ددغه ګوند د ورځپاڼې لګښت هم له همدغې لارې برابرېده.

د ۱۹٦۵ ز کال د اپريل په مباشت کې د خلق د ورځپاڼې خپرونې پيل شوې. په ۱۹٦۵ ز کال کې پينځوس زره افغانۍ ، تره کي ته په ولسي جرګه (ولسي شورى) کې د ټاکنو د کمپاين لپاره ورکړل شوې. تره کي [د شوروي له څارګرې�ژ] ميشتې څانګې څخه وغوښتل چې هغه ته دې په ورځپاڼه کې د نظرياتو د لېکلو د څرنګوالي په اړه لارښوونه وشي.

له څارګرې ميشتې څانګې سره د تره کي غونډې يا د يوه پټ مأمور په موټر کې تر سره کېدلې او يا به پټ مأمور تره کی په ټاکلې نېټه خپل موټر کې خپل کور ته راووست او غونډه به هلته تر سره کېدله.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه ته په مباشت کې د ۱۸۰ روبلو په اندازه پیسې چې د هغه وخت له څلورو زرو افغانیو سره برابرې وې د دوه‌یې د مدد معاش په توګه ورکول کېدلې.

د ۱۹٦٦ز کال د دسامبر په ۱۷ نېټه میلانوف او سپیرېدونوف [57] له تره کي سره د چال چلند او د ترلاس لاندې نیولو په تړاویوه غونډه ونیوله . هغه ته لارښوونه وشوه چې محرمیت دې په کلکه په پام کې ونیسي او د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند له مشرتابه سره دې کار دومره په پټه تر سره شي چې (دولتي) چارواکي دې یوازې او یوازې پر څو تـنو لکه تره کی او کارمل خبروي. همدارنګه که د ولت د ګوند لوړپوړي چارواکي وپیژني او یا ونیسي نو په بدل کې دې د ګوند نور لوړ پوړي غړي د هغوی د ځای نیونکو په توګه وروزي. تره کي ته باید وویل شي چې " د دواړو هېوادونو د اړیکو او په هیواد کې د روان اکر وکرپه پام کې نیولو سره دې د ژوند یوه لیبرال � دیموکراته منځلارې ژوند بېه غوره کړي چې په ترڅ کې یې د کیڼ لاسو فعالینو ملاتړتر څنګ ولري. په دې ډول به د ډیموکراتیک غورځنګ د پرمختګ او ودې لپاره بنسټ جوړ شي او د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند چال چلند او عملي فعالیتونو به پرهمدغې ستـنې را ولاړ وي. د همدغې موخې د ترلاسه کولو لپاره اړینه بریښي چې د قانوني فعالیت د امکاناتو د ترلاسه کولو لپاره هم لاره هواره شي ، په ځانګړې توګه د پوهنتون د زده کوونکو او ځوانانو، سودا ګریزې او نورې ټولنې دې جوړې شي. تره کي ته باید وړاندیز وشي چې د خپل ګوند په کاري برخو پورې اړوند د میشتې څارګرې څانګې له لارې دې د (پروبلیمې میرای سوڅیالیزما) [58] مجلې دې تر لاسه کړي. میلانوف زیاته کړه چې د ګوند د ورځپاڼې پروګرام (خلق) چې اوس پر مخ روان دی ، سم نه دی او بې ځایه دی. تره کی د ببرک پر وړاندې له ځانه غیر ضروري بې حوصلګي څرګندوي او بیړنۍ تشکیلاتي طرحې یې تر لاس لاندې نیولې دي. میلانوف ، سپریدونوف ته ورغبرګه کړه چې یو شمیر نوښتونه دې تر لاس لاندې ونیسي او تره کي ته دې د هغه له شخصي غوښتنو ، نظریو اود هیلو له شتون سره سره، د سلا او مشورو له ورکولو څخه ویره ونه لري. تره کي په خپل وار هغه ته د کتابونو ، د ایران د توده [59] د ګوند او نورو په لیږلو کې د ځنډ له کبله له مسکوه خپله ناخوښي څرګنده کړه. " که شوروي ملګري داسي ګومان کوي چې په افغانستان کې لا تر اوسه د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په شان ګوند نه دی پوخ شوی چې په بنسټیز دول رامنځته شي او کار وکړي ، نو ګوند دې منحله او زه به بهر ته لکه هندوستان ، سوریې یا سایلون ته ولاړ سم او ادبي کارونه به پرمخ یوسم ".

خو کله چې تره کي د ۱۹٦۷ ز کال د جنوري په مباشت کې د [پروبلیم میرای سوڅیالیزما] د مجلې مصحح ته څارګریز عملیاتي لېک وسپاره نوموړي وویل : له چې دې چې د کمونیست او د کارګرانو د ګوند له خپریدونکي ارګان سره یې اړیکه ټینګه شوې نو دا اړیکه په حقیقت کې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په رسمیت پیژندلو ته نغوته کوي . میشتې څارګریزې څانګې [60] له تره کي څخه غوښتنه وکړه چې د جاسوسۍ یو شمیر فعالیتونه دې پلي کړي. هغه د هېواد د روان اکروکر او د [پښتو] [61]، د افغان پوځ او دولت په اړه مالومات ورکړل .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تره کي کي جي بي ته د ځانګړو کسانو په اړوند مالومات ورکول او د هغه په مرسته نوي ايجنټان وګومارل شول. د هغه له لارې د ۱۹٦۷ ز کال د فبروري د مياشتې پر۲۱ نېټه په کابل کې د چين د سفارت د ودانۍ مخې ته د چين د بيلتون پاروونکو کړونو په غبرګون کې لاريون تر سره شو ، د چين سفارت ته د کار ګرانو له پلوه د ګوتـنيونو او احتجاج د ټيلفونونو لړۍ او د چين � افغان د دوستانوله اړخه د خنبم لېکونو د ليږلو سمبالول تر لاس لاندې ونيول شول. تره کي په افغانستان کې د هغه د " چينايي " ملګرو په غوښتنې د فبروري د مياشتې په ۲۲ او ۲۳ نېټې په خپله د چين سفارت ته تيلفون وکړ او خپله خواشينې او خنبم يې ور څرګند کړ. تره کي په همدغې محتوی او متن په خپل کينې لاس په پارسي ژبه ليکونه وليکل. د دسامبر د مياشتې په ۲۳ نېټه د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند غړی ډاکټر صالح [62] په خپل بايسکل د چين د سفارت د انګړ کټارې ته نيژدې ورغی او نوموړي لېکونه يې ور وشيندل .

تره کي او ببرک په هېڅ ډول دا وړتيا و نه موندله چې په ګوند پورې اړوند چارې په ګډه او يو ځای پرمخ يوسي. ببرک پر تره کي د بډې د اخيستـلو ، په امريکايي بانکونو کې د بانکي حسابونو په لرلو ، د څلورو موټرو او په پښتو [پښتـني- ژ] بانک کې د څلور لکو افغانيو د لرلوتور لګاوه. ميشتې څارګرې ځانګې هماغسې چې مخکې د ببرک ملا ورتړلې وه دا ځل يې له تره کي څخه ملاتړ وکړ. څارګرې ځانګې تره کي ته په ښه سترګه کتل او هغه يې د شوروي سوسياليستي جمهوريتونو رښتونی او د زړه له کومې پاليالە ملګری ګاڼه چې له هغې سره يې په وجدان او کارپيژندنې همکاري وکړه او د امريکا په سفارت کې يې ټولې ورسپارل شوې دندې د محرميت د ټولو اصولو په پام کې نيولو په ځير تر سره کړې. خو تره کي د يوه ځانګړي سړي په توګه ، پيچلی او له اړوپيچه (تنقاضه) ډک شخصيت درلود. هغه په بوړنونکې توګه منځـتـشی سړی وو، ډيرې وختونه به د هغه په اړه ډيرې منفي ټوکې جوړېدلې او داسې ښکارېدله چې هغه ته ډيرې سترګې اوښتې وې. دغې ځانګړتيا ته هغه وخت د خلکوپام را واوښت چې نوموړي شوروي اتحاد ته سفر وکړ. کېدای شي د تره کي دغه ځانګړتيا يو له هغو لاملونو څخه وي چې د نوموړي آس د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د مشرتابه د نورو غړوله آسونو لکه ببرک سره په يوې پوندې کې نه څرېدل او پايله يې دا شوه چې د ۱۹٦۷ ز کال د آګست په مياشت کې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند په دوه وو لويو برخو وويشل شو. ببرک چې له زده کړو څخه برخمن سړی ښکارېده هڅه وکړه چې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند په عملي کار کې د نرمښت له چلونو او تاکتيکونو څخه کار واخلي خو " نور" [تره کي] په خپل چال چلند کې څرګنده کړه چې مسکو د هغه تر شا ولاړ دی او د خپلې نيول شوې لارې او کړنوپه پلي کولو يې ټينګار وکړ. تره کی هغه مهال ډير انديښمن او زړه تـنګی شو کله چې په ۱۹٦۸ز کال کې په مسکو کې د کمونيستو ملګرو ګوندونو د راتـلونکي په اړه د کنفرانس خبر خپور شو او پريکړه وشوه چې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند دې را ونه بلل شي. نورمحمد په ډيره ترخه ژبه پرمسکو نيوکه وکړه او ټينګار يې وکړ چې له يوې خوا شورويان هغه ته د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه کمونیست په سترګه نه ګوري او له بلې خوا په افغانستان کې هغه ته هر څوک پرته له استـثـنأ کمونیست وايي. هغه وانګیرله چې کرملین د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند سپکاوی کړی دی .

د ۱۹٦۸ز کال په سپتامبر کې مرکز[63] له میشتې څانګې وغوښتل چې تره کی دې د عملیاتي چلونو ، تاکتیکونو او وسایلو له لارې و ازمويي. د ۱۹۷۰ ز کال د اکتوبر د مياشتې په لومړۍ نېټه تره کي برژنییف [64] ته یو لیک ولیږه او له هغه یې " افغانستان ته د اقتصادي مرستو غوښتنه وکړه او ټینګار یې کړی وو چې په مصرفي توکو لکه بوري او پترولو دې کریدت لیرې کړای شي. هغه وویلي ول چې موږ داسې مرستې نه غواړو چې د کارګرې پاړکې (طبقې) د پیاوړي کېدلو مخه ونیسي خود موټېر په ډول د لوکسو وسایلو لیږنه دې پر هیواد بنده شي څکه چې د هېواد د واکمنو له پلوه کارَول کیږي. " هغه په خپل لیک کې وراندې څې او لیکې: " د ملګرو ګوندونو په کنفرانس کې و منل شوه چې د سوسیالیست کمپ مرستې دې د نړۍ په هرګوټ کې ډیموکراتیکو او پانګوالۍ ضد څواکونو ته ورکړل شي. هیله لرم چې تاسو په افغانستان کې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند فعالیتونو ته چې مارکسیسزم- لیننیزم ته پالیاله او د پانګوالۍ او شاتګ پالنې (ارتجاع) پر وړاندې جګړه کوي ، را واړوئ. د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د خپل فعالیت له پیله په افغانستان کې د مارکسیسزم � لیننیزم د ایډیالوژۍ خپرول تر لاس لاندې نیولي دي .

د ۱۹۷۲ ز کال د اکتوبر د میاشتې پر ۱۷ نېټې تره کي څارګرې مېشتې څانګې ته خبرداری ورکړ چې دا ؤود د کودتا د ترسره کولو تابیا نیولې ده. د ۱۹۷۳ ز کال د مې په میاشت کې [اظهرعبدالصمد] [عبدالصمد اظهر � ژ] [65] چې جاسوسي نوم یې [فتح خان وو] مېشتې څانګې ته ګزارش ورکړ چې داؤود کودتا ته چمتو او د کودتا په اړه یې ډیرځیر او کره مالومات ورکړل. د همدغه کال د جولای په میاشت کې تره کي په ګوتـځـنډوکې ژبې څرګنده کړه چې که شوروي ملګرو پنځه یا شپږ کاله مخکې د خلقي غړو مخه نه وای نیولای چې په پوځ کې کار وکړي نو ټول هغه افسران چې نن په کودتا کې ښکېل دي ښايي د خلق د ډلې پاخه غړي وای. اوس یوازې په پوځ کې هغه افسران دي چې [خلق] ته لیوالتیا لري. څارګرې څانګې تره کي ته لارښوونه وکړه چې خپل پالیاله او صادق ملګري دې د نوي دولت د لوړو څوکیو نیولو ته را وهڅوي. په ۱۹۷۴ ز کال کې هغه ته د پخوا په شان پینځوس زره افغانۍ ورکول کېدلې .

د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په دې بریالی نه شو چې د خلق او پرچم تر منځ پرسیالیو د پای ټکی کښیږدي ، په یو موټې ډول ځان سمبال او په یوه نوم راټول شي. څارګرې څانګې د ډلو ترمنځ دغه ناخوالي یوازې د مشرتابه او د شوروي له پلوه د پیژندلو لپاره تعریف کړه او څرګنده یې کړه چې د ګوندي کړیوترمنځ دغه بیلتون هېڅ ډول تړاو له ایډیالوژیکي تضادونو سره نه لري. تره کی د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند مرکزي کمیټې غیرقاطع دریځ ته هک پک پاتې شو.هغه وویل چې که شوروي اتحاد ګومان کوي چې ببرک رښتیا وايي نو تاسو ماته زما غلطي را څرګنده کړئ. تره کی او ببرک نه باید د شوروي اتحاد د سوسیالیستي جمهوریتونو لپاره کومه ستونزه وي. پخه او

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کره خبره دا ده چې په افغانستان کې ډیموکراتیک ځواکونه مخ په ودې دي. خو دغه ځواکونه د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند هغې کټ مټ مرستې ته اړتیا لري چې په نورو هیوادونو کې یې کمونیستو او ډیموکراتیکو ګوندونو ته ورکوي. د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند له مادي او معنوي مرستې پرته به د افغانستان د کمونیستانو لپاره په نا باوره توګه له کړاوونو ډکه وي چې خپل فعالیتونه پرمخ یوسي حال دا چې شاهي کورنۍ په ټګۍ او چلوټۍ هڅه کوي چې زموږ ګوند را دړې وړې کړي. " تره کي د [نوي ژوند] تر نامه لاندې یو کتاب ولیکه. دا کتاب د [نظر زاده] تر پورني یا مستعار نامه لاندې خپور شو. [د تره د پلار نوم نظر محمد وو � ژ] خو د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند مرکزي کمیټې میشتې څارګرې څانګې ته لارښوونه وکړه چې په افغانستان کې د جمهوریت له رامنځته کېدلو وروسته په کیڼ غورځنګ کې د ببرک دریځ او واک مخ په ودې دی نو ښه به دا وي چې دغه کتاب دې په هیواد کې دننه خپور نه شي ځکه دا به د ببرک له ناګڼلي (نامطلوبه) غبرګون سره مخامخ شي .

مرکز خپله نظریه په دې را ټوله کړه چې له تره کي او ببرک سره کار وکړي او د ۱۹۷۴ز کال د اکتوبر په ۲۵ نېټه یې دواړو ته د مېشتې څارګرې څانګې له پلوه یو عملیاتي لېک [66] ولېږه. د لېک غټ ټکي دا دي : " مشېتې څانګې ته لارښوونه کیږي چې له [مرید] [ببرک] او [نور] [تره کي] سره د خپلو عادي غونډو او خبرو اترو په ترڅ کې پرته له دې چې له مسکو څخه د لارښوونو نوم ورته وریاد کړئ په ډېر ځیر ، هوښیارۍ اود ملګرتوب پا جامو کې ورته وواياست چې زموږ [میشتې څانګی �ژ] د موافقې له اخیستلو پرته هېڅ ډول ګام پورته نه کړئ ځکه دښمنان به ستاسو د ډلو په منځ کې ستاسو خپل سری ګام د یوې پلمې او یا د روغې جوړې د یوې لارې په توګه وکارَوي. [مرید] او [نور] ته دې یو ځل بیا خبرداری ورکړل شي چې پر یو بل دې د برید له کولو څخه ځانونه لیرې و ساتي او پر یو بل دې د جمهوریت ضد فعالیتونو د ترسره کولو تورونه نه لګوي ځکه دا د ارتجاعي ځواکونو په لاس کې د یوې لوبې په توګه لویږي او دا به په خپله په افغانستان کې د ډیموکراتیک غورځنګ د لړۍ په ټپه دربېدنې او را نړونې ته لاره پرانیزي. موږ له تاسو غواړو چې موږ ته د تیلګرام د را لیږلو له لارې خبر راکړئ چې تاسو له [مرید] او [نور] سره غونډې و نیولې او خبرې اترې مو ورسره وکړئ ".

د لومړۍ برخې پای

ژباړه : رحمت آریا

دسامبر ۲۰۰۸

[1]دمصحح یادښت: یوري ولادیمیرویچ اندروپوف له ۱۹٦۷ تر ۱۹۸۲ ز کلونوپورې کې جي بي مشر وو او بیا د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند د مرکزي کمیټې د ستر سکرترجنرال دریځ ته لوړ شو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[1] Schopenhauer

]نامتوجرمن فیلسوف ۱۷۸۸ د فبرورۍ له ۲۲ ، د۱۸٦۰ د سپتامبر تر ۲۱ پورې. ژ[

[2] Vasiliy Mitrokhin

[3] KGB

[4] Estonia

]د اروپا شمال ته د بالقان په سیمه کې چې د [ایستي] یا[ایستي وابریک] په نامه هم پیژندل کېږي د فنلند د خلیج په شمال کې د فنلند یو ګاونډی هیواد دی. په ۱۹۴۴ کال کې روسانو د هغه هیواد ونیو خو د ۱۹۹۱ کال د آګست په ۲۰ یې خپله خپلواکي اعلان کړه. د همدغه کال د سپتامبر په ۱۷ د اروپایي ټولنې غړی ومنل شو او بیا د ۲۰۰۴ زکال د مې د میاشتې له لومړۍ را ورسته د ناټو د ټلوالې غړی هم شو- ژ[

[5] Tallinn

]جرمنیانو ، سویډنیانو او ډنمارکیانو [ریوال] بللی او پولنډیانو [ریول] بللی چې د استونیا پلازمېنه او یو له سترو ښارونو څخه دی �ژ[

[6] containers

[7] The Sword and the Shield: The Mitrokhin Archive and the Secret History of the KGB

[8] Christopher Andrew

[9] Cold War International History Project

[10] Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, D.C

[11] scorched earth policy

[12] The KGB in Afghanistan, Working Paper No. 40

[13] Woodrow Wilson Center

[14] active measures

[15] black operations

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[16] Directorate S of the First Chief Directorate (FCD) Of KGB

[17] The KGB in Afghanistan, Working Paper No. 40, Vasiliy Mitrokhin, 2002, pp.142-143

[18] KGB/KhAD

[19] Afghanistan, the Great Game Revisited, 1990, edited by Rosanne Klass, p. 421

[20] Balashikha

بالاشیخا-Балашиха)

د روسيې د فدراسیون یو ولایت دی چې د مسکو د ختیځ په۱٦ کیلومتری کې د د سیند پرغاړه پروت دی - ژباړونکی Pekh�rka River مسکوپیخورکا)

[21] Eight Department, Colonel V. Kikot,

[22] Afghanistan the First Five Years of Soviet Occupation, J. Bruce Amstutz, 1986, pp. 290-291

[23] The KGB in Afghanistan, Working Paper No. 40, Vasiliy Mitrokhin, 2002, p.142

[24] Afghanistan, Ending the Reign of Soviet terror, Bruce Richardson, 1998, pp. 25-29: Tragedia I doblest Afgana, Aleksandr Liakhovskii, 2004, 630-654:

[25] Afghanistan, Political Frailty and External Interference, Dr. Nabi Misdaq, 2006, p.212).

[26] divide et impera

[27] The Main Enemy, The Inside Story of the CIA�s Showdown with the KGB, Milt Bearden and James Risen, 2003, p. 236

[28] Committee of Patriotic Refugees

[29] The KGB in Afghanistan, Vasiliy Mitrokhin, 2002, pp. 142-143

[30] brilliant guerrilla strategist

[31] MI6

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[32] Sandy Gall

[33] ITN

Independent Television News

]خپلواکه تلویزیون خبرونه: د انګلستان یوه تلویزیوني ځالګۍ ده دغه ځالګۍ څلور تلویزیوني څانګې اوپه انګلستان او آیرلند کې د (آی ان آر) له لارې ۲۵۰ سوداګریزې راډیویي شبکې لري. دغه ځالګې په پینګک،برلین،بروسلز،اسرائیلو، جوهانسبرګ، نیویورک، پاریس، سدني او واشنګټن ډی سي کې خپلې ځانګې لري �ژباړونکی [

[34] the Tito of Afghanistan

[35] Afghanistan, Political Frailty and External Interference, Dr. Nabi Misdaq, 2006, p.330n, no. 16

[36] Charlie Wilson�s War, George Crile, 2003, p. 198

[37]د لېکوال یادښت: سردار محمد داؤود په ۱۹۷۳ ز کال کې واک تر لاسه کړ

[38] Cheka

چیکا: د شوروي اتحاد لومړنی څارګر مرکز چې وروسته کې جي بي د هغه ځای ناستې شوه

[39]د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د خلق د څانګې غړی ، د غوایي له کودتا وروسته ولسمشر او د انقلابي شورى مشر او د افغانستان د ډیموکراتیک جمهوریت سر وزیر. د ۱۹۷۹ز کال د اکتوبر پر ۹ نهمه نېټه اعدام شو.

[40]د لېکوال یادښت : څارګره میشته څانګه د څارګري خدماتو له څانګو څخه یوه څانګه ده چې په بهرنیو هیوادونو کې میشته وي او په ژوره توګه یې خپله بنه او مخ اړولی وي او څوک پرې نه پوهیږي. دغه څانګه هم له قانوني او هم له غیر قانوني اړخونو څارګري خدمات پرمخ بیایي ، په دې مانا چې یا څارګر مامورین اوایجنټان نه شي کولای خپله اصلي بڼه یا تابعیت پټ کړي او د څارګریزو دندو په اړوند په براﻻ د خپل هیواد د استازیتوب یو رسمي دنده په غاړه لري او یادا چې څارګر او ایجنټان په بهرنیو هېوادونو کې د جعلي لاسوندونو او کاغذونو په کارولو څارګرۍ دندې پرمخ بیایي. څارګري میشته څانګه د خپل قانون او مقرارتو پربنسټ خپله دنده تره سره کوي. د میشتې څانګې غړي خپل ځانګړی چال چلند او اخلاق لري. دغې څانګې ته د خپل متبوع دولت له پلوه پراخه سیاسي واک په لاس ورکړل شوی دی. دغسې میشتې څانګې د پټو لارو چارو او میتودنو په کارولو چې د هغه هېواد قانون منع

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کړي دي د تر هدف لاندې هېواد په دولت کې په ډېرو اړینو او مهمو ځانګو کې دننه ، په پټوګړو کې ښکېلې وي .

[41] Sagadiev

[42] Kozlov

[43] Fedoseev

[44] Spiridonov

[45] Kostromin

[46] Kozyrev

[47] A.V.Petrov

[48]د مصحح یادښت کرښه ونه پېژندل شوه

[49]دغه دریواړه نومونه په لاسوند کې په همدې ډول لېکل شوي دي (ژ)

[50]د افغانستان دخلق ډیموکرایتک ګوند د یوې ځانګې نوم دی چې د نورمحمد تره کي پر وړاندې یې د ببرک کارمل ملاتړ کاوه. دغه نوم د پرچم په نامه یوې ورځپاڼې پورې اړه لري چې بنسټ یې په ۱۹٦۸ زکال کې کښېښودل شو او د سلیمان لایق له پلوه خپرېده.

[51] [Boris] Ponomarev

[52]د لیکوال یادښت :د ستالین نومیالیتوب له نومینکلاتورا[د شوروي اتحاد او ختیځ بلاک د ټلوالې په منځ کې د هغو کسانو نومونه چې کلیدي اداري دریځونه یې درلودل �ژ] سره په تړاو کې تاوان نه وو لېدلی.خروسچیف یوازې د سپځیلتیا شپول د ګرګر(مستبد) له مخه را پاک کړ اوپه خپلو کړونو یې په حقیقت کې هغه یې د خپل قبر له آرامځي را وایست. هغه د کرملین دیوال ته نیږدې د مرکزي مړیستون په څلورځنډېزې کې د جرم نورو شریکانو ته نیږدې ښخ شو. د ګوند په کانګرس کې له ګوند څخه د ستالین شننه او اخیستنه یوازې د ستالین پر را شخصیت را څرخېدله نه په ټولیز ډول پر ستالینیزم ؛ داسې قوانین او سیستم را جوړ شو چې په فکري ګروهنه کې یې د جرړو په ځغلولو وده وموندله. د نومنکلاتور په نامه د زیبښاک ګرو نوې ډله رامنځنه شوه. بلشویکي او چیکي ځاروي خویه لوټماران ډېر سرسخته ول او د واک په راخپلولو او نیولو کې یې ډېره وسه درلودله او د بې دفاع لګښتونو بې ساري استادان ول.د هغوی جنایتکاري ټینګه ، ثابته او په دوی په پورې تړلې ځانګړې ځانګرتیا درلودله چې دغه ناروغي نن د نوي خو د هغوی له پلوه د غوره شوي نسل زړه ته ور القاح کیږي. ستالین په ډېرې هوښیارۍ په لومړي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر کې دين او دولتي ځواک له يو بل سره يو ځای کړ. ديني ملايان ، ځوروونکي ، ستايونکي ، اټکل کوونکي (پيشگويي کوونکي) ،شکنجه ورکوونکي ،ډمان ، ټوکيان ، بدمعاشان او نورکسان چې مختلفې ګروهنې يې درلودلې لکه ړانده ايمان لرونکي او د دين ته پاليالې ډلې ټول په يوې لېکه کې په را څرګندېدا شول. هغوی ته د لينن [د نړۍ د ستر شيطان] د روڼ اندو نوم ورکړ شو، کټ مټ د سکاتلنډي [فري ميسن][� پټه نړيواله ډله چې د نړۍ په نيواک کې يوبل ته امرونه او لارښوونې ورکوي - ژ] د ډلې په شان. اوس له دغو ډلو څخه يوازې د [ژوګاشويلي] د آرشيف دوسيې پاتې دي او بس. د دوسيو ټول محتويات له منځه وړل شوي دي. شک اوشوپيان نشته چې ددغو توکو د له منځه وړلو لپاره ښه دلايل ول. نومنکلاتوران د ديکتاتور اړيکو ته درناوی کوي. له انګلستان څخه د [خدای د ستاينو-هَلَـلويا] د غړراتګ نه دی هير شوی. دغه [هَلَـلويا] کټ مټ د هغې مرغې بچی ته ورته وه چې په خپلې هګۍ کې خو د بلې مرغې په ځاله کې وي ، ښايي خدای هم د همدغسې يوه دولت د ساتلو اوپايښت لپاره ، هَلَـلوياوې زموږ په خولو کې وچي کړې او هَلَـلويا د ستايونکو له خولو څخه د پردۍ مرغۍ په شان والوتله. دغه ډلې کټ مټ د چړه چه مارې سرزورې هرځايي ښځې په شان وې چې يو بازاري ميړه يې ځانته را وغواړي ، نومنکلاتوران هم خپل خاوند ته را وګرځيدل له هغه يې په موبل او فرنيچرپوښل ښايسته کور تر لاسه کړ، له هغه يې مينه ، موټړ او موټړوان تر لاسه کړ. په همداسې يوه وخت کې دوه تنه سرتيري چې په افغانستان کې ژوندي نيول شوي ول له انګلستانه بيرته خپلې ډلې ته وګرځېدل. د همدغې مرغۍ د ښنو خاپ د شمال په يوې برخې کې ورک شو. کله چې دغه کوکو يا د چنچنې بچی د شوروي د جنت په ځاله کې بيرته ميشته شوله نو د هرځايي مور سراښه تنده يې د پانګوالۍ سوځېدونکي دوزخ ته زياته شوه. هغه را وخوځېدله. د همدغې مرغې له هګۍ څخه زيږېدلې دغه بچۍ نوره يوه عادي هيوادواله نه وه هغه د يوه لوی بانديست او بدمعاش لور وه ، هغه د يوه داړه مار لور وه هغه د " ويښتانو والا " او د " سر خيريلي" لوټمار او بدمعاش لور وه د هغې پر خولې د [واينوويچ] د کوڅه ګردو ترمينالوژي وه چې خپل مرشد يې په درښت ياداوو. [ولاديمير واينوويچ د نومنکلاتورانو " د ويښتانو پر بنسټ " د يو په بل پسې ځای نيوونکو مشرانو د نومونو لړ لېک دی : لينن ، ستالين ، خروشچييف ، برژنيف ، اندروپوف ، چرننيکو اوګرباچف]

[53] Aidit

[54]د ليکوال يادښت : ښايي د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د مرکزي کميټې اصلي غړي محمد طاهربدخشي وي چې په ۱۹٦۸ زکال کې يې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوندغړيتوب پريښود او د [ستم ملي] د بنسټ ډېره يې کښېښودله، دا ډله په شمال کې ميشته دپښتنو ضد يوه مارکسيستي ډله ده. د ۱۹۷۸ز کال په دوبي کې بدخشی ونيول شو او د ۱۹۷۹ زکال د سپتامبر په ۱۷ نېټه اعدام شو.

[55]د مصحح يادښت : ميخائـيل اندريوويچ سوسلوف د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند د مرکزي کميټې د سياسي بيرو مخکښ غړی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[56]د مصحح يادښت : محمد هاشم ميوندوال له ١٩٦٥ تر ١٩٦٧ ز کلونو پورې د سروزير په توګه دنده تر سره کړه .

هغه په ١٩٥٥ ز کال کې د بهرنيو چارو د وزير د مرستيال په توګه دند او په ١٩٦٥ کې د بريتانيا سفير وو.له

١٩٥٧ تر ١٩٥٨ پورې د پاکستان سفير ، له ١٩٥٨ تر ١٩٦٣ پورې د امريکا په متحده ايالاتو کې سفيراو بيا په ١٩٦٣ کال د پاکستان سفير وو. هغه د داؤود په رژيم کې بندي او په زندان کې ووژل شو.ه

[57]د مصحح يادښت لېک: واضح نه شو

[58] Problemy Mira i Sotsialisma

[59]د ايران کمونيست ګوند

[60]د لېکوال يادښت : د قانوني ميشتې ځارګرې څانګې دعملياتي کارمندانو ډله ، د ميشتې څانګې له مشر، د هغه له مرستيالان او اسيستانتانو ، يوه امنيتي مأمور اود ډلې يو شمير نورو غړو څخه جوړه ده چې د ايجنټانو عملياتي دندې پرمخ بيايي. عملياتي کارمند د ځارګري خدماتو هغه غړی دی چې نيغ په نيغه په جاسوسي چارو کې ښکيل دی ، هغه د نورو مخبرانو او جاسوسانو د کارونو د سمبالولو چارې پر مخ بيايي ، جاسوسي مالومات را ټولوي او د اينجنټانو عملياتي اقدامات پلي کوي. د بشپړ ځاګريز کار د تر سره کولو لپاره عملياتي اقدامات بايد طرح او پټ فعاليتونه بايد د يوه يا د نورو په کار کې ښکيلو ځارګري خدماتي غړو له پلوه منل شوی وي ، د اړتيا په وخت کې ايجنټان ،تخنيکي عملياتي کارمندان ، اړوند ځواکونه ټول، موخې د ژر رسيدلو وسايلوپه کار لويږي.

[61]د مصحح يادښت : پښتو د افغانستان له ملي ژبو څخه يوه ژبه ده چې د افغانستان په سويل او ختيځ کې مېشت وګړي او توکمونه پرې خبرې کوي. په افغانستان کې د پښتو ژبې د ويونکو لوی ښارونه کابل او کندهار دي. اټکل شوی دی چې په افغانستان کې د پښتنو شميره نهه ميليونه ده

[62]د مصحح يادښت : روښانه نه شوه .

[63]د لېکوال يادښت : مرکز هغه ګروينه يا اصطلاح ده چې د ځارګرې څانګې مرکزي کارکوونکو په اړه کارَول کېدله

[64]د مصحح يادښت: ليونيد ايليچ برژنييف ، د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند د مرکزي کميټې لومړی سرکتر ١٩٦٤ تر ١٩٨٢ پورې

[65]د مصحح ياددښت: ويل کيږي چې عبدالصمد اظهر ، د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د پرچم د ډلې غړي، داؤود و واژه. نوموړی په ١٩٧٩ زکال کې د امين د دولت له پلوه ونيول شو او د ١٩٨٠ ز کال د جنوري تر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

مېاشتې پورې په زندان کې وساتل شو او په همدغه کال کې د جنوري په مېاشت کې د څارندوی (پولیس) بولندوی و ټاکل شو او د مرکزي کمیټې علی البدل غړی شو. بیا په کیوبا او هند کې د سفیر په توګه و ټاکل شو او په ۱۹۸٦ ز کال کې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې اصلي غړی شو. هغه په ۱۹۸۹ ز کال کې د یوګوسلاویا سفیر و ټاکل شو او په ۱۹۹۰ زکال کې یې پناه وغوښتله.

[66]د لیکوال یادښت: عملیاتي لیک هغه لیک دی چې له مرکزیا د میشتې څارګرې څانګې له پلوه د جاسوسي کارونو په ترڅ کې د عملیاتي او یا سمبالولوپه موخې جاسوس ته ور لیږل کیږي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوايي كودتا

د مسکو د لارښوونو پر بنسټ پرکال ۱۹۷۷ز ، د افغانستان د خلق ډيموکراتيک گوند د مرکزي کميټې د هر غړي او د ښاري او ولايتي سازمانونو د هرسکرتر لپاره پټ ځای ناستي و ټاکل شول ، ورزول شول او ومنل شول. دا يو احتياطي گام ووچې که مشر گوندي "کارگران" ناڅاپه و نيول شي او يا وټکول شي نو نوي کسان به يې تشه ور ډکه کړي. په همدې ترڅ کې يوبل تاکتيک په کار ولويد او گوندي چارواکو ته غلط مالومات ورکړل شول ؛ موخه دا وه چې د نويو گوندي مشرانوله ټاکلو وروسته ډنډورې خپرې او د گوند غړي دا گنگوسې ومني چې گنې د خلق ډلې " خپله ځان منحله کړی دئ"

تره کي ته د شوروي اتحاد د کمونيست گوند د مرکزي کميټې د نړيوالو اړيکو د څانگې له پلوه په پرله پسې ډول پيسې ورکول کيدلې چې د افغانستان د خلق ډيموکرايتک گوند د مرکزي کميټې نورو غړو ته څرگند ه نه وه. سره له دې چې امين د تره کي ډير نيږدې ملگری او په بشپړ ډول ورته د ډاډ وړسړی وو خو بيا هم امين د پيسو د ورکړې له عملياتو خبر نه وو. تره کي ته د ۱۹۷۷ز کال د مارچ په ۱۵ ديرش زره افغانۍ او ورپسې د مې د مېاشتې په ۲۵ نېټه ديرش زره او دوه سوه څلوېښت افغانۍ ورکړل شوې.

[په ۱۹۷۵ ز کال کې] داؤود د ملي انقلاب د گوند بنسټ [کښيښود] او پرنورو ټولو گوندونو يې بنديز ولگاوه. [په کابل کې] ميشتې څارگرې څانگې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک مشرانو ته لارښوونه وکړه چې د داؤود گوند ته دې خپل کسان ور ننباسي او د همدغه گوند د کړيو له منځه دې ورانکارې چارې ترسره کړي. تره کي ته لارښوونه وشوه چې په ډير په ځير کار وکړي او د مرکزي کميټي له نورو غړو سره دې د غونډو له نيولو څخه په کلکه ډډه وکړي.

د ۱۹۷۸ز کال د اپريل د مېاشتې په ۲۵ نېټه يو شمير گوندي چارواکي لکه تره کي ، ببرک ، شاه ولي او څو تنه نور ونيول شول. خو گوند لا له مخکې پر ځان ډاډه وو. د افغانستان د خلق ډيموکراتيک گوند يوه پټه او ځمکلاندې بيړنۍ غونډه را وبلله. پريکړه وشوه چې د اپريل د مېاشتې په ۲۷ نېټه دې د سهار له پلوه کودتا پيل او دولتي واکمني دې را وپرځول شي. د کودتا د سمبالولو او تنظيم چارې د گوند غيرقانوني مرستيال ح. امين [حفيظ الله امين � ژ] ، [فيجير] [1] ته وسپارل شوې. همدارنگه نوموړې بايد د تدارکاتي چارو همغږي هم ترلاس لاندې نيولې واي. د کودتا ستړې او غټې چارې څلورمو او پينځلمسو زغره والو ليواگانو او کوماندو ځواکونو ته وسپارل شوې چې د کابل ښار او په ښار کې ټولې دولتي ودانۍ ونيسي. ددغو ليوا گانو مرسته د هوايي او هوايي مدافعې د ځواکونو له پلوه کېدله. [ډگروال عبد]القادر[2] د هوايي او هوايي مدافعې ځواکونو مشر او د هغه مرستيال نظر محمد ، د ټولو پوځي ځواکونو بولنده په غاړه درلودله .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګلابزوی [جاسوسي نوم يې " مامد" محمد -ژ] [3] او م. رفيع [جاسوسي نوم يې " نيروز � ښايي نوروز وي-ژ] [4] دواړو په بيـره د کې جي بي ميشته ځارګره څانګه د راپيښېدونکي فوق العاده حالت په اړه خبره کړه. د اپريل په ٢٦ نېټې ميشتې ځارګرې څانګې د اکسپرس ټيلګرام له لارې مرکز ته خبرور کړ. سفير پوزانوف [5] سياسي بيرو خبره او څرګنده يې کړه چې " د افغانستان خلق ډيموکراتيک ګوند د مرکزي کميټې په غړو کې د شته څېلسرۍ له امله ددې ويرې اټکل کيږي چې ښايي يو شمير ګوندي مشران له حده وَتـلو اقداماتو ته لاس واچوي. ښايي هغوی د اوسني دولت د خاصوجاسوسي ارګانونو[6] د پاړوونکو ايجنټانو له پلوه پاړَول شوي وي. زموږ په اند د هيواد په اوسني اکر وکر کې ددغسې له حده وتلو اقداماتو پايلي ښايي د پرمختلونکې کارګري ډيموکراتيکې لړې را پرځېدنه و زيږوي." دغه ټيليګرامونه په بيړه او د ډيرلوړ لومړيتوب په ورکولو مرکز ته وليږل شول ".

کې جي بي [مرکز] بيرته په هماغه ورځ ځواب ورکړ او په ځواب کې يې د نورو خبرو ترڅنګ وويل چې : دغه شونيتوب له پامه نه شو غورځولای چې ښايي موساد [7] د خلق ډيموکراتيک ګوند پوځي څانګه ددولت پر وړاندې پاړَولې وي ترڅو په هيواد کې يوه سياسي چاودنه رامنځته کړي".

داسې ښکاري چې نه ميشتې ځارګرې څانګې، نه سفارت او د نه مسکو مشرتابه په هيواد کې د روان اکر وکر په اړه بشپړ مالومات نه درلودل ، له حالاتو څخه يې ناسمه اخيسـتـنه کړې وه او ګوماني يې کاوه چې د کودتا هڅه به بريالۍ نه شي .

په همدې ترڅ کې په افغانستان کې د پيښو لړۍ ډيره ګړندۍ پرمخ تلله. د داؤود دولت و نړيد او ولسمشر ووژل شو. د انقلابي شورى مشرتوب امين ، ډګروال [اوس بريد جنرال] عبدالقادر اود شوبلو د څلورم غنډ د لومړۍ ليوا بولندوی جګړن کاوه .

انقلابي شورى خپل اقدامات له تره کي او ببرک سره پر يوه ټکي را ټول کړل. د اپريل په ٢٨ د مازديګر په څلورنيمو بجو د تره کي ځانګړې استازی [صالح] د شوروي سفارت ته ورغی چې اړيکه ټينګه کړي. نوموړي ، سفارت ته په کابل کې د روان اکر وکر په تړاو مالومات ورکړل او ويې ويل چې د مقاومت وروستۍ مورچل ورمات شوی او انقلابي شورى اوس بشپړ واک په لاس کې لري. تره کي د شوروي اتحاد له سوسياليستي جمهوريتونو څخه د پاکستان او ايران د شونو بريدونو په اړه د نوي رژيم په رسميت پيژندلو لپاره د مرستې غوښتنه وکړه. په هماغه ورځ امين [د شوروي �ژ] له عملياتي مأمور سره وليدل او له هغه يې د سلا غوښتنه وکړه چې آيا د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د مرکزي کميټې عمومي منشي تره کي دې د اپريل په ٢٩ يا د اپريل په ٣٠ د راډيو له لارې وينا ورکړي؟ ، آيا هغه دې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند له نامه يا يوازې د پوځي انقلابي شورى له نامه خپله وينا واوروي ؟ او آيا تره کي دې يوازې د هيواد د ولسمشر په نامه و نومول شي او يا دې هم ولسمشر او هم د ګوند دعمومي منشي په توګه په يوه وخت کې ولس ته و پيژندل شي؟ امين د ځان او د خپلو ملګرو په استازيتوب له شوروي اتحاد څخه

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

وغوښتل چې څومره ژر چې کیږي په افغانستان کې دې نوی رژیم په رسمیت و پیژني. میشتې څارګرې څانګې په خپل ګزارش کې په ټینګار وویل چې امین له شوروي اتحاد او د کمونیست ګوند له مرکزي کمیټې سره د ټینګې همکارۍ غوښتونکی دئ. واکمني د تره کي ، امین، ببرک او قادر په منځ کې وویشل شوه .

د اپریل د ۲۹ په ماښام پوزانوف او میشت څارګر [8] وایلیوف ګ اوسادچي (مستعار نو يې ایفګیني) [9] له تره کي سره د تاس [10] د خبري آژانس په دفتر کې ولیدل. تره کي خپل نظر داسې څرګند کړ چې که شوروي ملګروڅو کاله مخکې ده ته د داؤود له رژیم سره د هراړخیزې همکارۍ او ملاتړ په اړه له تیروتنې ډکه سلا نه وای ورکړې نو د ده تر مشرۍ لاندې ګوند کولای شوای څو کاله مخکې واک تر لاسه کړي. دغه نظر د شوروي له خوا په ټینګه وغندل شو او ورته وویل شول چې په دغو تیرو کلونو کې داؤود د یوه ولس غولونکي [دیماګوژیک] او بې اصوله سیاستوال په توګه را څرګند شو. حفیظ الله امین (چې جاسوسي نوم يې کاظم وو) ولس ته د راډیو له لارې وینا واوروله. هغه د نوي څواک د ارګانونو او بیړنیو ستونزو په اړه خبرې وکړې خو له تاکتیکي اړخه يې د ګوند د مخکښې ونډې او په دغې دروهې (دسیسې) کې يې د خپلې ونډې په اړه څه ونه ویل .

د اپریل په ۳۰ نېټه د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند د مرکزي کمیټې سیاسي بیرو، د افغانستان د پیښې د جاج اخیستنې په تړاو غونډه وکړه. میشتې څارګرې څانګې ته د غونډې پریکړه واستول شوه. په پریکړه کې ویل شوي ول چې له امین سره دې و ګوري او د مسکو غوښتنه دې ورته وویل شي چې ولسمشر دې اعلان اوڅومره ژر چې کیږي دولت دې جوړ شي. په پریکړه کې منل شوي ول چې تره کي دې د ولسمشر په توګه اعلان شي خو دا دې ونه ویل شي چې نوموړی د ولسمشرۍ د دندې ترڅنګ د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د مرکزي کمیټې عمومي منشي هم دئ. دا دئ په یوې بلې نېټې کې اعلان شي. همدې ته ورته لارښوونې د بهرنیو چارو د وزارت له لورئ پوزانوف ته ولیږل شوې .

د اپریل له کودتا وروسته د [نور] (تره کي) نوم د [دیدوف] په نوم واړول شو. د مې د مباشتې په ٦ د افغانستان د وسله وال څواک وزیر الف. قادر له شوروي چارواکو څخه سلا وغوښتله : هغه کسان چې د کودتا په ترڅ کې او له هغه وروسته نیول شوي، له هغو سره په څه ډول چلند وشي؟ د هغوی شمیر له لسو زرو زیات وو او زندان ډک شوی وو او دا شمیره مخ په ډیریدو وه. د انقلابي شورى ډیرو سرتیرو ته اړتیا لیدل کیدله چې په دومره کچه ډیر بندیان وساتي. اندروپوف او [اندرې اندریو ویچ]ګرومیکو[11] دغه پوښتنه په سیاسي بیرو کې راپورته کړه. سیاسي بیرو پریکړه وکړه چې د کې جي بي یو غړی چې له قادر سره (جاسوسي نوم يې عثمان وو) له پخوا اړیکي لري کابل ته ولاړ شي او هغه ته دې له بندیانو سره د چلند په اړه لارښوونې ورکړي .

برید جنرال ل.ن. ګوریلوف د شوروي د پوځي کارپوهانو د ډلې د مشر په توګه ومنل شو. د نوي رژیم په لومړیو شپو ورځو کې د مرکز د لارښوونې پربنسټ میشتې څارګرې څانګې فعاله اقدامات تر لاس لاندې ونیول چې د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

کورنيو چارو د وزارت، د امنيتي خدماتو او د جاسوسي ضد څانګو ټول آرشيفونه تر څار او پلټـنې لاندې ونيسي. د همدغو عملياتي اقداماتو په ترڅ کې چې ميشتې څارګرې څانګې دافغانستان د پوځ د جاسوسۍ ضد رياست د کالخواى يا سرپرست مشر الف عباس په ګډون (چې جاسوسي نوم يې "استخبارات" وو) له هغو ايجنټانو څخه کار واخيست چې د پخواني رژيم د خاصو خدماتو په څانګوکې يې لوړ دريځونه درلودل. هغوی د پاچا[12] او د داؤود په ادارو کې د ايجنټانو او مخبرانو نومونه ترلاسه کړل. د شوروي اتحاد د سوسياليستي جمهوريتونو د دفاع د وزارت د (جي آريو)[13] څانګې له ميشتې څارګرې څانګې [14] څخه وغوښتل چې کابل ته نيږدې دې د يوه امريکايي بنسټ په اړه مواد تر لاسه کړي ، فيض آباد ته [15]ځيرمه د زلزلې د پلټلو په دفترکې جاسوسي لاسوندونه او نور توکي تر لاسه کړي. له هرې څانګې وغوښتل شول چې ترلاسه شوي توکي په خپله له ځان سره راوړي.

د مې په مياشت کې کابل ته د شوروي د سلاکارانو د ځانګړو خدماتي څانګو لومړۍ ډله را ورسيدله. د هغوی مشري ل.پ بوګدانوف (مستعار نوم دسنين) کوله. د اګست په مياشت کې د کې جي بي پلاوي د افغانستان په ډيموکراتيک جمهوريت کې د نويو امنيتي ارګانونو د مرستې او د نوي رژيم ددفاع لپاره په کار پيل وکړ. د سپتامبر په مياشت کې د افغانستان د ګټې د ساتنې د اداري [اګسا] [16] عمومي رياست د ملي امنيت د رياست پر ځاى جوړ شو. ددغه رياست موخه د لويديځو هيوداونو د پلاويود ادارو څارل، د امريکا د متحده ايالاتو ، د ايران ، د چين د ولسي جمهوريت او د پاکستان د سفارتونو څارل ، په هيواد کې د عمومي دښمن [17] پر وړاندې د کړۍ راتـنګول ، په لويديځو اهدافو او د هغوی په ودانيو اود کورنيو دښمنانو په ليکو کې تخنيکي نفوذ وو.

د اندروپوف د لارښوونې پربنسټ د ميشتې څارګرې څانګې يو شمير غړي امين ته ور وپيژندل شول: ميشت څارګر وي جی اوسادچی [18] چې په سفارت کې سلاکار وو، پ.س. ګوليوانوف [19] دويم سکرتر، ډګرمن س ګ باختورين [20] امنيتي مأموراو ی ل.کوخته [21] لومړی سکرتر.

د کي جي بي د پلاوي مشر ډګروال بوګدانوف [22] امين ته څرګنده کړه چې د اپريل له انقلابه مخکې د يو شمير د پوهې وړ لاملونو پربنسټ د کې جي بي مأمورينو د شوروي اتحاد ددولت امرونه تر سره کول چې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند له مشرتابه سره پټې اړيکې وساتي. د کي جي بي مأمورين اوس په داسې چارو کې بوخت شوي چې د شوروي اتحاد او د افغانستان د ډيموکراتيک جمهوريت پرضد د لويديځو هيوادونو د څارګرو څانګو پرپرمختګونو د پاى ټکی کښيږدي. د مې د مياشتې له پيله ، ميشتې څارګرې څانګې د کورنيو چارو له وزير نور احمد نور، د پوليسو او ژاندارم له مشر او د ملي امنيت د رياست له مشراسدالله او په خپله له امين سره اړيکي وساتلې او هڅه دا وه چې د کورنيو چارو په وزارت کې له لويديځو سلاکارانو څخه خلاصون و مومي.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

امین او تره کي ومنله چې هغوی به سوکه سوکه د جرمني سلاکارانو پر ځای شوروي سلاکاران او کارپوهان د هغوی د کاري قرارداد تر پای پورې ، ځای پرځای کړي. د نوامبر په مېاشت کې کي جي بي د تره کي کور وېلاتړه او هلته يې د اوریدلو استخباراتي وسایل ځای پرځال کړل. هېڅ شکمن شی ونه موندل شو .

میشتې ځارګرې ځانګې ، د [۱۹۷۸ز کال] د جولای په مېاشت کې مرکز ته غوړ بوڅونکی خبر ورکړاو ټېنګار يې کاوه چې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د مشرتابه په منځ کې شخړه راپورته شوې چې له مخې به يې نه يوازې د مشرتابه ډله له يو بل څخه جلا شي بلکه د ګوند پر کښتـنیو پوړیو به هم اغیزه وشیندي. تره کي او امین د ښي لاسو مرتجعینو پر وړاندې د خپلو غچ اخیستونو لړۍ بشپړه کړې وه او اوس يې مخ فعالو پرچمیانو ته اړولی وو. هغوی د پرچمیانو پروړاندې له لومړني منل شوي ډیموکراتیک چلند څخه لاس پر سرشول اود پرچمیانو پرضد يې رښتونې ترهګرې پیل کړه.ګزارش ټینګار کاوه چې د پرچمیانو ځپل اوځورول کولای شي ډېرې بوږونکي پایلې را وزیږوي او که دوام وموميي ښايي د دواړو ډلو ترمنځ جګړه پیل شي او ان د کورنۍ جګړې لامل کیدای شي .

د ببرک پلویانو شوروي استازي قانع کړي ول چې " یوازې د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند د مرکزي کمیټې مشرتابه کولای شي پرځنګلي اپورتونیستانو اغیزه وشیندي او دې ته يې اړ کړي چې د پرچم د ډلې پر وړاندې خپل چال چلند ته بدلون ورکړي." له یوې خوا د تره کي او امين ترمنځ نانډرۍ او له بلې خوا د پرچم د مشرانو نارندی سیاسي ډګر د دښمنیو او سیالیو (انتاګونیسم) په ډک چاپیریال اړولای وو. د ګوند د غړو په منځ کې منفي ګـنګوسې خپرې شوې چې تره کی د سي آی اې او کي جي بي ایجنټ دئ او امین د امریکا يو پټ ځارګرمأمور دئ چې تر ډېر ژورپوښښ لاندې پټ شوی دئ. ګنګوسو ټینګار کاوه چې تره کي د شوروي اتحاد سوسیالیستي جمهوریتونو ته غوړه مالي کوله چې ورڅخه پراخه اقتصادي مرسته تر لاسه کړي ، خپل دریځ پیاوړی کړئ او له هغه وروسته د لویدیځوپالو اوارتجاعي مسلمانانو خوا ته مخ واوړي. امین د تره کي له بشپړ ډاډه څخه خوندونه اخیستل. په پای کې تره کي يې له واکه لیرې کړ، د تره کي ته له پالیالو وزیرانو سره يو شو [او ویل شوي ول چې] د افغانستان د سیاست مخه به لویدیځ ته اړوي .

دواړو ډلو د دولتي ځواک او دریځ د ترلاسه کولو لپاره له يو بل سره لاس اوګریوان وې. د تره کي ملاتړو ډګر يو ووړ. ببرک له واکه لیرې او وشړل شو. هغه د [۱۹۷۸ز کال د جولای په مېاشت کې] چکوسلواکیا ته د سفیر په توګه وټاکل شو. په ګوند او دولتي ځانګو کې تصفیې ، دروهې (دسیسې) ، نیونې او ځورونې راپیل شوې. قرنطین ځایونه او زندانونه تر خولو ډک او بشري حقونه تر پښو لاندې شول. دا ټول د انقلاب تر نامه لاندې تر سره شول او هیله يې کوله چې انقلاب به وده او ټینګښت و موميي. له حده وتلې غوړه مالي ، پرله پسې اغراق او ستاینې د امین او تره کي د سیاستونو په نورمونو واوښتل. د شخصي ګټو په موخې د ګوند تأریخ له کودتا مخکې او له کودتا وروسته له سره تر پایه په تحریف او تزویر ولیکل شو.د هیواد په ژوند کې د ګوند او د ګوند د مشرانو دریځ او ونډه په برلاس کړه شوه. لاسوندونه ، مقالې او لیکونه له سره ولیکل شول او ټول يې په بله بڼه واړول شول. د حقیقي او قانوني

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنستېونو پرځای شخصي او عقیدتي اړیکو قانون چلاوه. د خپلویو اړیکو [نیـپـوتیسم] ، په ګوندي کړی له یوې ډلې بلې ډلې ته اوښتـنګ او ګوندي کسانو ته خدمتونو د هر څه ځای نیولی وو او تر هر څه ډېر اړین بلل کیدل .

د چارو دریځونه (مقام) او د واکمنتوب کچه ، لاربشود ته د پالیالۍ (وفا) د کچې په پرتله ورکول کېدل. ملي شتمني لوټ شوه. د سیاسي ژوندانه په هینداره کې د بې ځایو او بې بنسټو تورونو لګول اوبد ویل په مخ په ودې توګه په راڅرګندیدا شول. درانده او سپیڅلي کسان د پولیسو د سرټکونې د لومو بدمرغه ښکار ول. ټول هیواد د ډله ییزو ځورونو په یوې حجرې بدل شوی وو. وګړي پرته له پلټـنواو نیاو(عدل) اعدامیدل. د رژیم او ولس تر منځ د بیلتون یو لویه ژوره کرښه رامنځته شوه ، رژیم پر ځواک ، امنیتي ارګانونو ، پولیسو او وسله وال ځواک دډه لګوله. رژیم له هر چا او هر چیري مطلقه سترټېټونه (انقیاد) غوښتله. هر ډول لنډه غر ، سپین سترګي ، مجرمین او په شکمنۍ تورن شوي کسان د ټولنې د اوبو سر ته را وختـل. د سرټکونوکو ارګانونو مشرانو کټ مټ د ونډیمارو (جلادانو) تبرګیو ته ورته ول .

میشته ځارګره ځانګه پوه شوه چې د افغانستان د ډیموکراتیک جمهوریت مشرتابه ونه شو کولای د هیواد د بیړنیو سیاسي او اقتصادي ستونزو لپاره چې ټولنه ورسره مخامخ ده د لارې د حل د موندلو وړتیا له ځانه څرګنده کړي او د هیواد د ټینګښت لپاره یې ونه شوکولای له شته امکاناتو څخه ګټه پورته کړي. د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په منځ کې کورنۍ شخړې او دسسیه جوړول د لوی ښوییدونکې خنډ په توګه پاتې شوی وو او دغه لامل د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند مخه نیوله چې د مارکسیسزم � لیننیزم پرلاربشودیزو بنستېونو ولاړ په یو لوی سیاسي بنسټ را واوړي. دغه سیاسي بنسټ باید د افغان ټولنې د پرمخ بیولو او د سازماني او ایډیالوژیک ځواک د بیا راژوندي کولو لپاره په یوه ځواک اوښتای وای. خو ددې په بدل کې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند دداسې یوه بدلیدونکي بنسټ لړۍ را پیل کړه چې ګوند د شمیر څرګندو کسانو د یوې ځانګړې ډلې په لاس کې پریوت چې یوازې خپل لاربشود مشر ته پالیاله ول ، دغه کسان له یو بل سره د کورنیو اړیکو ، ګډو ګټو او د ځان غټاوي او په واک کې د پاتې کیدلو پربنسټ تړل شوي ول. میشتې ځارګرې ځانګې خپلې عملیاتي اړیکې د دواړو ډلو له ټولو مهمواستازیو سره وساتلې. دغو کسانو په ګوند ، دولتي ادارو ، رسنیو او ټولنیزو ټولنو کې کیلیدي دریځونه درلودل. هغوی د شوروي اتحاد استازو ته دغه ګروپینه یا اصطلاح له غوږونو ور تیروله : " په طبقاتې شخړه کې وسله په لاس ملګري) "23[

د ۱۹۷۸ز کال د مې د مپاشتې په ۴ نېټې برژنییف ته د افغانستان په ډیموکراتیک جمهوریت کې د فعالو جاسوسانو په اړه خبر ورکړ شو. هغه لاربشوونه وکړه چې له ایجنټانو سره دې هرډول کارې په پرله پسې او پټه توګه دوام وموميٍ) .24[

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرچمي سرچينو څرګنده کړه چې ددولت او ګوند فعالين له هغو کسانو څخه ډک ول چې په تيرو وختونو کې يې ځانونه د ګواښ په لوموکې اچولي ول. ګوندي تشکيلات له منځه يووړل شول ځکه اوسني واکمنان په بلې ايډيالوژۍ ګروهن دي اوبېده اخيستـنه له حده وتلې وه. [باريس س] ايوانوف [25]، بوګدانوف [26] او ګوريلوف [27] هم ومنله چې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند مشرتابه خپلې هڅې د ګوند پر کورنيو شخړو راټولې کړي او په عمل کې غواړي د پرچم د ډلې ټغر ورټول کړي او د انقلاب د رښتوني دښمن په اړه يې له ځانه لنډ ليد را څرګند کړئ دئ .

د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د مرکزي کميټې غړي محمود بريالي [جاسوسي نوم يې " شير"] او د ببرک کارمل تربور [بريالی د کارمل کشر ورور وو � ژ] په مسکو کې د کې جي بي له کارمند اې آې نيکراسوف [28] سره وليدل او له هغه يې غوښتنه وکړه چې دی دې د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند د مرکزي کميټې له يوه غړي سره مخامخ کړي. هغه غوښتل شوروي چارواکو ته په هيواد کې د روان اکروکر انځور ورکړي .

بريالي وويل چې زه نه پوهيږم ولې د خلق ډله تل شوروي ته په خپله ليکنو کې خپله ډله د مخکښ ديموکراتيک ګوند په توګه څرګندوي حال دا چې ډيرلږ د پرچم د ډلې نوم اخيستل کيږي. رښتوني کمونيستان خو ټول د پرچم په ګوند [ډلې � ژ] کې راټول شوي او د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند مرکزي کميټه اشتباه کوي چې د خلق په ډلې دومره ډېره لګوي. د انقلاب رښتوني الهام ورکوونکي او سمبالوونکي پرچميان او په پوځ کې د هغوی ملاتړ وسله وال ځواکونه دي .

خو د خلق ډلې د توطـئې او دسيسې له لارې په ټولې واکمنۍ منګولې ښخې کړې هغوي پوځ تورن کړی او خپل ملاتړ کسان يې په پوځ کې ځای پرځای کړي دي. د پوځ له تصفيې وروسته د پرچم د ټغر راټولو ته يې ملا وتړله چې په مرکزي کميټې کې يې ۱۹ � ۲۰ څوکۍ درلودلې. تره کي په شخصي توګه پريکړه وکړه چې ټول ۱۹ واړه پرچميان له څوکيو راکښته او بهر ته يې د سفيرانو په توګه وليږي. ببرک چکوسلواکيا ته ، دی (بريالی) په خپله پاکستان ته ، نور احمد نور واشنګتن ته ، وکيل لندن ته او اناهيتا بلګراد ته. امين دوی ته ويلي ول چې د تره کي پريکړه دې پرته له پوښتنې پلې شي. که څوک له دغې پريکړې سرغړونه وکړي نو هماغسې چې ستالين خپل کسان ويشتلي ول له دوی سره به هم وَرته چال چلند وشي. کله چې بريالي ګوتنيونه کړې وه چې هر انقلاب خپلې ځانګړتياوې لري او دوې دې ته اړ نه دي چې په ړندو سترګو هغه څه وکړي چې ستالين د شوروي اتحاد له سوسياليستي جمهوريتونو سره کړي ول خو په پای کې شوروي ملګرو په خپله ، ستالين د هغه د جرمونو پربنسټ محکوم کړ خو امين ، بريالي ته بيرته په ځواب کې د يوه ملګري په توګه اخطار ورکړ؛ که نه د خپل برخليک په اړه دې په خپله پريکړه ونيسي.

کورنۍ شخړې له جدي پايلو سره ملګرې وې. هغه کسان چې د شوروي اتحاد مطلق ، صادق او رښتوني ملګري دي محکمه کيږي. شوروي ملګرو ته ښايي چې ددوی ساتنه وکړي. داسې ښکاري چې د شوروي سوسياليستي

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمهوریتونو اتحاد لا تر اوسه د افغانستان د خلق ډیموکرایتک گوند د مشرتابه او د وسله وال ځواک د غوږ تاوولو تر شا ولاړدئ ؛ د شوروي اتحاد سوسیالیستي جمهوریتونه دې اوس مخکې له دې چې ډیر ځنډ شوی وي خپل افغان ملگري په سمه لار روان کړي. که په دغې لړۍ کې ځنډ رامنځته شي نوښایي د افغنستان د خلق ډیموکراتیک گوند پر هغه لاره ودرومي چې د چین کمونیست گوند پرې تللی وو او پایله به یې خپله په خپله د گوند پر پرځېدنې راواوړي .

په اسلام آباد کې میشت څارگر بي. ن. باتریاییف ته خبر ورکړل شو چې بریالی په اسلام آباد کې د افغانستان د سفیر په توگه ټاکل شوی دئ. باتریاییف ته لارښوونه وشوه چې بریالي ته په ډیپلوماتیکو چارو، د سفیر ددندو په اړه ښوونه وکړي او موخه دا وه چې هغه له رواني اړخه له هغې ځاه راوباسي چې پرخپل دولت گوته نیسي ، او له رواني اړخه د ې بریالی له هغه دریځه را وباسي چې ډله یې د خپل هیواد له سفارتي دریځونو سره مخالفه ده خو دئ په ټول وجدان ددې وړتیا لري چې په درنښت او ویاړ هغه دولتي دندې سرته ورسوي چې له ده غوښتل شوي دي.

بریالي ته ور څرگنده شوه چې د خلق او پرچم د ډلو ترمنځ اصولي توپیر له اره شتون نه لري. د پرچم د ډلې پخواني مشران چې د کار لپاره دباندې لیږل شوي دي بیا به هم ټینگ لیننیستان وي، سوسیالیزم او د افغانستان پرمختگ ته به پالیاله پاتې شي.

باترياایيف ته وویل شول چې که بریالی د تره کي په اړه ټینگې گوتنیونې وکړي نو د بریالي د هېڅ ډول گوتځنډېې ملاتړ دې ونه کړي او وړاندیز دې وکړي چې د افغانستان د ولس د گټو په پام کې نیولوسره دې د افغانستان د خلق ډیموکراتیک گوند پیاوړي کولو ته ټینگه پاملرنه وشي. د ببرک پلویانو د شوروي له استازو سره د خبرو په ترڅ کې د خلق د ډلې پر اشتباه ډک دریځ ټینگار وکړ چې په هیواد کې د اوضاع د کنترول په لټه کې نه ده او ډله یوازې له پرچمیانو سره په شخړو کې لاس او گریوان ده او د افغانستان په ډیموکرایتک جمهوریت کې روان اکر وکړبه په نیږدې راتلونکې کې په شونې توگه د وراني پر لور و درومي. " زموږ له انده دغسې مالومات ذهني دي او یوازې د ببرک د پلویانو د دریځ څرگندونه کوي. ددغو شخړو په تړاو دې له خبرو اترو ډډه وشي او هېڅوک دې ځان د افغانستان د خلق ډیموکراتیک گوند په روانو کورنیو شخړو کې ښکیل نه کړي ".

د ۱۹۷۸ز کال د جون په مباشتی کې بریالي [جاسوسي نوم یې ' شیر'] په نه سترې کېدونکې توگه د اړیکو [جاسوسي اړیکو � هغسې چې پورته په لمنلیک کې ورته نغوته وشوه] د بیا راټینگولو ته لیوالتیا وښودله او ځان یې [میشتې څارگرې څانگې ته � ژ] گټور ښکاره کړ .

د سپتامبر په مباشت کې د شوروي اتحاد د سوسیالیستي جمهوریتونو سفیرته د بهرنیو چارو له پلوه لارښوونه وشوه چې که د افغانستان ډیموکراتیک جمهوریت سفیرورسره د افغانستان د خلق ډیموکراتیک گوند د رواني کورنۍ

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخړې په اړه سره خبرې وکړي نو دې دې په څواب کې دومره ورته ووايي چې دا د افغانستان کورنۍ سکالو ده. که د افغانستان ديموکراتيک جمهوريت سفير نه غواړي چې بيرته خپل هيواد ته شتون شي نو دا دې له غوړونو ور تيره شي چې د شوروي اتحاد په سوسياليستي جهوريتونو کې نه شي کولای پناه واخلي .

د (کي جي بي) ميشتې څانگې هم بايد خپل غبرگون په وَرته ډول ښودلای وای. کله چې له باتراييف سره د بريالي غونډه وشوه نو له بريالي څخه د سياسي پناه په اړه په غيرمستقيم ډول پوښتنه وشوه او هغه په ډيرې ځيرکۍ رد کړه. سفير ووېل چې هغه به کابل ته ستون نه شي او له باتراييف څخه يې وغوښتل چې شوروي مشرانو ته دې ووايي چې له ټولو شخړو او ستونزو سره سره هغه به يو ټينگ ، پوخ کمونيست او تل به د شوروي اتحاد د يوه پاليالة ملگري په توگه پاتې شي .

بريالی ببرک کارمل ته چکوسلواکيا ته ولاړ. له هغه وروسته ماسکو ته راغی او د نيکراسوف آپارتمان ته يې ټلفون وکړ. هغه ووېل چې پرچميان په ډير بوږنوونکي حالت کې دي ، اکر وکر غم لړی دئ او ټول ملگري يې له مرگ سره مخامخ دي. هغه په سوالگرۍ د بيړنيو اقداماتو غوښتنه کوله چې ببرک او د هغه ملگرې دې وژغورل شي .

"د بشريت په نامه ! موږ وژغورئ! د بشريت په نامه ! موږ وژغورئ!" هغه دا خبره په څو څو ځله تکرار کړه او په هر ځل يې په سلگيو سلگيو ژړل. " زه نه پوهيږم چې څه وکړم. زه هېڅ شی په لاس کې نه لرم چې په خپله يې وکړم. زموږ يوازينې او ټوله هيله شوروي ملگري دي. زه له ببرک څخه ليک لرم خو نه پوهيږم چې دغه ليک چاته ورکړم ".

دغه خبرې سولوسوف [29] او پونيماريېف [30] ته گزارش ورکړل شوې. هغوی لارښوونه وکړه چې بريالی دې د مرکزي کميټې د نړيوالو اړيکو څانگې ته را وبلل شي. الف. گ پولياکوف [31] له هغه سره خبرې وکړې. اوليانوفسکي [32] له هغه سره د خبرو اتروله کولو ډېره وکړه .

بريالي گوتڅنډنه وکړه چې د شوروي اتحاد په دريځ او چال چلند نه پوهيږي تر زنې لاندې يې رښتوني او پاليالة کمونيستان په فزيکي ډول له منځه وړل کيږي. هغه په پوزانوف تور ولگاوه چې د هيواد په اړه شوروي چارواکو ته غلط مالومات ورکوي. پوزانوف د جايزو او ستاينو لپاره د زرگونو رښتونو کمونيستانو ژوند د مرگ له گواښ سره مخامخ کړ. بريالي پوښتنه وکړه چې ولې ماسکواوس ما ته دا سلا را کوي چې خپله پريکړه په خپله ونيسم چې آيا کابل ته ولاړ سم که نه ، ځکه زه نه پوهيږم چې اوس هلته څه تيريږي. پخوا خو به ماته شوروي ملگرو لارښوونې کولې چې څه وکړم اوهېڅکله مې له لارښوونوسرغړونه نه ده کړې. بريالي په هيواد کې د روان اکروکر په اړه د ببرک ليدبنه څرگنده کړه. ببرک په ځانگړې توگه له پوزانوف څخه خوابدی وو.

"هغه (ببرک) هم سفير او هم کمونيست دئ. په داسې شپو ورځو کې پرچميانو پريکړه کړې چې انقلابي شرايط له بده بد تر نه کړي. خو له دغه دريځ څخه دې د تسليمۍ اخيستنه ونه شي." په راتلونکې يوه نيمه مباشت کې به په افغانستان کې د اکر وکر لړۍ هغې خوا ته و درومي چې پايله به يې تره کي ته ښه نه وي . له دولت څخه د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناخوښيو او نارضايتيو لمنه چې لرۍ يې اوس مخ په پراخيدلو ده لا پسې پراخه شي. د خوښيو او چړچو وخت ولاړ. اوس پر تره کي د ګوتنيونو او بريدونو وار راغلی دئ .

کي جي بي او ميشتې څارګرې څانګې هم دغو تيروتنو ته پام را وګرځاوو. د تره کي او امين تر مشرۍ لاندې د افغانستان خلق ډيموکراتيک ګوند د شوروي اتحاد د مرکزي کميټې سلا او هيلو ته يې نور غوږ نه نيو ، شوروي ټينګار کاوه چې ټول افغان ډيموکراتيک ځواکونه دې يو موټې شي او د هيواد په رغاونه دې کې کارَنده ونډه واخلي. په سياسي کړيو کې ويل کيدل چې د افغانستان په ډيموکراتيک جمهوريت او د افغانستان د خلق په ډيموکراتيک ګوند کې چې امين د پرچميانو پرورَاندې د شخړو اور ته لمن وهي او پر يو شمير خلقيانو ګوتنيونې کوي غواړي د ګوند په مخکښو پوړيو ، پوځ او دولت کې خپل دريځ لا پياوړی کړی. د امين شخصي کړنو او چال چلند ته په کتنې ويل کيدل چې امين به په نيږدې راتلونکې کې د تره کي او د هغه د نيږدې ملګرو پرضد وَرته سرټکوونکي ګامونه اوچت کړي.

د ۱۹۷۸ز کال د مې د مياشتې په وروستيو کې د [تره کي او امين] او د ماسکو او پوځي اتشې تر منځ د بيلتون نښې را بربنډې شوې. د افغانستان پوځي اتشې [خاميل/ کامل طره باز] [33] او د هغه مرستيال کابل ته د ستنيدلو پرځای غوښتل لويديځ ته ولاړ شي. تره کي امر وکړ چې هغوی دې د نيول شويو کسانو د بدرګه تر څار لاندې بيرته پلازمينې ته راستانه کړای شي. امين وويل چې هغوی دې پريښودل شي چې اورپا ته ولاړ شي ځکه هغه پوهيده " که هغوی بيرته افغانستان ته راستانه شي ، چارواکي به هغوی ونيسي او د هغوی د برخليک په اړه به په خپله خوښه پريکړه وکړي"

مخکې له دې چې پونومارييف [34] کابل ته غير رسمي سفر وکړي ، امين او تره کي بيړندويه (عجول) اقدامات تر لاس لاندې ونيول چې له مخې يې د ځواک لپاره د توانيزو (پوتنسيال- باالفعله) سيالانو لمنه ور ټوله کړي. په ګوند کې د شخصي سيالانو او تر ځمکلاندې سر ټکوونکي اقدامات او ډله ييزې نيونې پيل شوې. د تره کي پر يوه شخصي دښمن م. الف اکبر[35] تورولګول چې شو د سي آې اې لپاره يې کار کاوه. د اپريل له کودتا وروسته په لومړيو څو مياشتو کې اوه ويشت دروهې (دسيسې) افشأ شوې. د اګست په ۱۵ ستر درستيز شاه پور[36] و نيول شو. د اګست په ۱۷ د نورو وزيرانو او رسمي چاروکو له نيولو وروسته د [افغانستان د ډيموکراتيک جمهوريت] ددفاع وزير ع. قادر ونيول شو. د دې لپاره چې واک پر يوې ستنې ددوی په لاسونو کې را ټول شوی وي نو د ناوړو کسانو له لاسه د خلاصون په لاره کې د امين او تره کي تګلارې لا په روښانه ډول په را څرګنديدا شوې. په افغانستان کې انګيرل کېدله چې د شوروي اتحاد سوسياليستي جمهوريتونه په هيواد کې له دولت سره مرسته کوي او د واک له کړيو څخه د شوروي اتحاد د ټينګو ملاتړو د له منځه وړلو لرۍ نه دَرَوي نو دا په حقيقت کې هغه يوازينې خيانت دئ چې شوروي يې له دوی سره کوي. غته بيلګه يې قادر وو چې د ۱۹۷۳ او ۱۹۷۸ ز کال په کودتا ګانو کې يې پخه ونډه لوبولې وه .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

تره کي امر کړی وو چې نيول شوې کسان دې په ځانګړي زندان کې وساتل شي. د هغوی له ځای ځايګي څخه دې يوازې يوه کوشنۍ کړی خبره وي. هغه سفير پوزانوف ته وويل چې : " د هغوی ګڼ شميرد ځان وژنې پولې ته نيږدې شوي دي. " هدايت " خو لا وختې ځان وژلی وو. دسيسه ګر نه غواړي چې نوي حقايق افشأ کړي او ملا يې تړلې چې حقايق پټ وساتي. قادر تر اوسه اعتراف نه دئ کړئ خو خپلې څو تيروتنې يې منلي دي. اوس دې وار دئ چې سياسي مشرتابه ته ددسيسې له مخې څادر ليري شي او څرګنده شي چې د قادر او شاه پور تر شا څوک ولاړ دي. موږ ډاډ لرو چې ددغه کار د سمبالولو وسه لرو ".

شاه پور په ډير بد رواني حالت کې وو. هغه تل ژړل او غوښتل يې چې ژر تر ژره دې په ډزو ووژل شي. کې جې بي ته ددولت د څارګرۍ � ضد اداري مشر عزيز، په محرم ډول وويل چې پلټنې يوازې له هغو کسانوڅخه کيدلې چې تورن سړي د لاسوندونو ورکړې ته چمتوالی ښوده. پاتې کسان په ډزو ووژل شول. د خميني [37] لارويان او د اخوان المسلين [38] د ډلو غړي بايد په يو ځل وژل شوي واي .

د ١٩٧٨ ز کال د مې په مباشت کې د بلخ ولايت ٩٠٠ [نهه سوه تنه] اوسيدونکي د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د ولايتي کميټې د لومړي منشي عبدالله احد [اوموسي] [39] په امر د غوايي د انقلاب د دښمنانو په تور ونيول شول. هغوی د ولايت مرکز د مزارشريف زندان ته واچول شول. يو کميسيون وټاکل شو چې د ددغو کسانو د انقلاب ضد کړه وړه و پلټي. هغوی تر بوږنوونکو وهلو ، ټکولو او ځورولو لاندې ونيول شول. د جون په نيمايي کې له کابله امر راورسيد چې ټول نيول شوي کسان دې پلازمېنې کابل ته واستول شي. د کسانو د شميرلو په وخت کې ومونده شوه چې د نيول شويو کسانو شمير لږ شوی دئ. هره شپه له ٥٠ تر ٦٠ تنوپورې په مزار کې ميشتې د اتلسمې فرقې له پلوه په ډزو وژل کېدل. هغوی چې څوشپې وروسته وژل کېدل اړ ايستل کيدل چې خپل قبر په خپل لاس وکيندي. د نيول شويو کسانو په اړوند هيڅ ډول لاسوندونه نه ول، خو د هغوی د اعاشې د لاسوند له مخې څرګنديدېږي چې د نيول شويو کسانو شميره په ورځنۍ توګه له ٣٠ تر ٧٠ تنو پورې لږ شوې ده. د زندان اداري وويل چې نيول شوي نارينه د شوروي اتحاد د سوسياليستي جمهوريتونو د اورال [40] او سابيريا[41] سيمو ته د شاقه کارونو لپاره ليږل شوي دي.

د وژل شويو کسانو خپلوانو ته پارسلونه را ورسيدل. په پارسلونو کې ګڼ شمير توکي ول لکه صابون چې په هغه کې پټ ليک ځای پرځای شوی وو او په ليک کې د شاقه کارونو بنه ويل شوې وه] .42[

تره کي پوزانوف ته د يوې دولتي ضد دروهې په اړه چې د ١٩٧٨ز کال په اګست کې افشأ شوې وه خبر ورکړ.چين، د امريکا متحده ايالات، ايران، پاکستان ، سعودي عربستان او د جرمني فدرالي جمهوريت په کې ښکېل ګڼل شوي ول [له متن څخه څلور ټکي ورک دي]. دروهه جوړونکو پلان درلود چې امين او تره کي له منځه يوسي او نوې دولتي مشرتابه غوره کړي. د وسله والو ځواکونو پخوانی ستر درستيز شاه پور او د جمهوريت روغتون رئـيس م . ع. اکبر

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې مخکې نيول شوي ول د دغه پلان مخ لوڅ کړی وو. امين وويل : " زموږ چارواکو اوس له دغونيول شويو کسانو څخه اعترافات اخيستي دي،" هغه زياته کړه :" ګوند په دې برياله نه شو چې له قادر څخه يو رښتونی مارکسيست � لينينيست جوړ کړي ، هغه تر هرې منفي اغيزې لاندې راته".

پوزانو ف له امين سره ومنله چې : " دا زموږ تير وتنه وه، پوزانوف مسکو ته وويل چې " زموږ له انده قادر له سياسي اړخه نه وو پوخ شوی. هغه هر هوس ته غاړه ټيټوله او احمق وو. سفير د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند د مشرتابه پورته شوي ګامونه د دغو ټکيوپه ويلو سم وبلل " چې د سفارت له انده پورته شوي ګامونه به د انقلابي دولت پايښت او ستـنې پياوړې کړي او په افغانستان کې به د ګوند او وسله والو ځواکونو اغيزې لا پسې غښتلې کړي. " امين پوزانوف او وي اي خزاروف ته ډاډ ورکړ چې دی تل خوښ دئ چې له خپلو شوروي ملګرو سره سلا کوي او خوښ په دې دئ چې له پرچميانو سره د شخړې په اړه د شوروي اتحاد کمونيست ګوند پوهيدنه او جاج کټ مټ په هاغه ډول دی چې بلشويکانو له مينشېويکانو سره درلودله .

تره کي د خپلو سيالانو کمبله ورټوله کړه خپلې اغيزې يې پياوړې کړې او هڅه يې وکړه چې د ولس په منځ کې منلی او مخور دريځ و مومي . د همدغې موخې د تر سره کولو لپاره هغه د جمعې د لمانځه لپاره جومات ته ولاړ. د هغه راډيويي ويناوې تل په بسم الله الرحمن الرحيم پيليدلې .

د کی جي بي د ميشتې ځارګرې ځانګې د اټکلنې پربنسټ د غوايي د کودتا د پيل په شپو ورځو کې په وسله وال ځواک کې د پرچم د ډلې ۵۰۰ تـنه غړي او ۱۲۰۰ تنه د پرچم ډ ډلې ملاتړ يا مينه وال ول. همدې ته ورته خلقيانو ۴۷۰ تنه غړي او ۱۱۰۰ تنه ملاتړي مېنه وال درلودل. د ټولنې د ملکي وګړو په منځ کې ۵۵۰۰ پرچميان او څو سوه تنه خلقيان ول .

د ۱۹۷۹ز کال د جون په مېاشت کې د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند ټول غړي د ملکي وګړو په منځ کې ۱۴۰۰۰ تنه او په وسله وال ځواک کې ۳۰۰۰ تـنه ول. د ګوند ټول ځواک د تره کي او امين په لاسونو کې را ټول شوی وو او نه يې غوښتل چې په هيواد کې د ډله ييزواک چلولو تګلاره را خپله کړي .هغوی د ګوند د صلاحيت کچه راټيټه کړه اود انقلابي شورى ، د مرکزي کميټې او د وزيرانو هر ډول نوښت يې په ټپه و دَراوه. هغوی د ګوند او ددولت د جوړولو په ژوند کې د مارکسيزم � لينينزم ټولو پرنسيپونو ته شا کړه. د تره کي � امين سياسي � ګروهنيزې تګلارې د هر څه ځای ونيو. ان مخکی له دې ، ميشتې ځارګرې ځانګې ته پته ولګېدله چې امين ، تره کی له لينن سره پرتله کاوه ، د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند ټول تأريخ منحرفه شوی وو او ويل کيدل چې د ۱۹۷۸ز کال د اپريل د ۲۷ او ۲۸ پيښې د انقلاب لپاره د يوه مډل په توګه بلل کيدلې. د کې جي بي د پلاوي لپاره په يوې مېلمستيا کې چې مشري يې د کې جي بي لومړي او لوی مشر وي. الف. کريچوف [43] کوله ، تره کي په افغانستان کې د غوايي انقلاب په روسيه کې د اکتوبر له انقلاب سره په دې ډول په پرتله ييز ډول وتاړه : ځواک په بيره د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګوند لاس ته ورغی ؛ د ګوند په کورني ژوند کې بلشویکانو ، د منشیویکانو او سوسیالیستو انقلابیونو پروړاندې جګړه کوله او په افغانستان کې هغوی د یوه یو موټي ګوند له لارې هڅه کوله .

هغه وویل " موږ په یو شمیرسوسیالیستو هیوادونو کې د څو ګوندیز سیستم درناوی کوو ، خو موږ غوره بولو چې د شوروي اتحاد د سوسیالیستي جمهوریتونو د بیلګې پر لاره ګام کښیږدو. هغه څه چې اوس په افغانستان کې پیل شوي دي په حقیقت کې د پرولتاریا د دیکتاتوۍ پیل او د شوروي اتحاد د مـُډل پربنسټ ولاړ دئ ".

وروسته د ۱۹۸۱ ز کال د جنورۍ په مباشت کې میشتې ښارګرې ښانګې مرکز ته ولیکل چې د خلق د ډلې یو شمیر غړي بیا غواړي د تره کي د شخصیت او د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په بنسټ ایښودلو کې د هغه د ونډې په اړه ډوزو (مبالغو) ته دوام ورکړي] .44 [

په پوځ کې ګنګوسې خپرې شوې چې پرچمیانو په مؤقت ډول کنترول په لاس کې نیولی دئ، هغوی د بولندویانو امرونه سبوتاژوي او د دولت په وړاندې یې کمپاین پیل کړی دئ. ببرک د خپلو شوروي ملګرو د دریځ له ویرې ، د تره کي پرضد له خبرو کولو ویریده. له شورویانو سره د تره کي خبرو اترو ښرګنده کړه چې شورویان د ګوند د ستونزو په اړه د یوې ښرګندې لیکې منلو ته چمتو نه دي ځکه چې د اکر وکر له روان بهیر ښخه یې روڼ انځور نه درلود. ګڼ شمیر وختونه سلا ګانې له اړوپیچه (تناقضه) ډکې وې .

کي جي بي څو ځله د خپل استازي له لارې له امین ښخه چې د دولت او امنیتي ارګانونو واک یې په لاس کې درلود وغوښتل چې د یوشمیر کسانو په اړه دې عدلي څارنه بنده کړي ، د هغوی له نومونو ښخه دې د هرډول سیاسي شکمنۍ تورونه پاک کړي او د کې جي بي څو تنه ایجنټان او د ډاډ وړد اړیکو لرونکي کسان دي چې د چارواکو له پلوه پرې د دولتي ضد فعالیتونو تورلګول شوی دئ ، خوشې کړي. امین ته وویل شول چې لاندینیو کسانو د شوروي د کي جي بي استخباراتو لپاره ګټور کارونه تر سره کړي دي او په افغانستان کې یې د ډیموکراتیک انقلاب په لړۍ او د شوروي او افغان ولسونو د دوستۍ په ټینګښت کې پخه ونډه لوبولې ده. امین ته په دغه وړاندیز کې ددغو کسانو نومونه ول:

د داؤود د رژیم د سر وزیر مرستیال ح. شرق،]45[

د کورنیو چارو د پولیس او ژاندارم پخوانی مشر صمد اظهر ،

د انقلابي شورى پخوانی غړی او د ټولنیزو ګټو / فوائـد عامي پخوانی وزیر[46] محمد[47] رفیع] 48[،

د سوداګرۍ د وزیر پخوانی مرستیال عبدالسلام ،

د دفاع وزیر قادر او یو شمیر ډیر نور .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغسې يوې غوښتنې ته په ځواب کې د امين په استازيتوب د ملي امنيت عمومي مشر اسدالله وويل چې " د هغو نيول شويو کسانو ژوند به ، چې له تاسو سره يې اړيکې درلودلې خوندي وساتل شي ، ښايي د پينځو کالو په ترڅ کې خوشې شي." امين په خپله چمتو ښکاريد چې هغه افغانان چې شوروي ملګرو ته مالوم او د شوروي اتحاد د سوسياليستي جمهوريتونو دوستان ول خوشې کړي. ددې ترڅنګ په همدې وخت کې امين دغه نيونې د رسمي جزأ په نامه وبللې. : "هغه ټينګار وکړ چې په هيواد کې د نويو دولتي فعالينو اډانه جوړه او د ټولنيز � اقتصادي بدلون لپاره نوې لارې چارې تر لاس لاندې نيول شوې دي.

يو شمير شوروي کارپوهان په ځانګړې توګه هغه کسان چې د پخواني رژيم تر سيوري لاندې يې تر ډيرو کلونو پورې کار کړی وو او اوس بيرته هيواد ته راستانه شوي ، بيا هم له افغانستانه هماغه پخوانۍ زړه ليد بڼه لري اوپه عيني توګه روان حالت ته نه ګوري] .49[

پوزانوف د شوروي مشرانو په استازيتوب له تره کي څخه غوښتنه وکړه چې دوه تنه نيول شوي کشتمند [50] او قادر دې ونه وژل شي. تره کي وويل :" هغوی ډيرستر جرم کړی دئ . هغوی د چين او د امريکا د متحده اياﻻتو په مرسته يوه منظمه دسيسه ترلاس لاندې نيولې وه. زه له تاسو سره همغږی يم چې ځېل يوه پياوړې وسله ده. خو لينن موږ ته راښودلې چې بايد د انقلاب ددښمنانو پر وړاندې بې رحمه و اوسو او د اکتوبر د انقلاب د بريا لپاره بايد په ميليونونو انسانان ووژل شي. که دغه وسله په زغرده او پريکنده ډول په کار يووړل شي ، هغسې چې پرون د کابل د اله ګولۍ په ځېلو کې وکارَول شوه ، نو پايلې يې په بشپړ ډول څرګندې دي".

د غه خبرې اترې د ۱۹۷۹ز کال د اګست په شپږمه نېټه تر سره شوي دي. ب. ن. پونيمارييف [51] د لارښوونو لپاره د ۱۹۷۹ز کال د جولای له ۱۷ تر ۲۰ کابل ته تللی وو. دټوليزو ګټو/ فوائد عامې وزير پنجشيري [52] [جاسوسي نوم يې "ريچارد"] د خپلو پټو محرمو خبرو په ترڅ کې ژوره خواشيني څرګنده کړه چې پونيمارييف د ګوند له اکثريتو فعالينو سره له ليدنې کتنې ډډه وکړه. هغه ريچارد پنجشيري وويل چې ان هغه د سياسي بيرو له غړو سره ونه ليدل؛ هغه يوازې د خپلې کتـنې کړی له امين او تره کي سره په ليدلو تنګه کړې وه. هغه وويل " د سياسي بيرو پريکړې يوازې د دوه کسانو امين او تره کي په لاس کې دي. په غونډه کې ناست کسان يوازې د پريکړو منلو ته ناست دي. د سياسي بيرو په غونډو کې يوازې هغو ناستو کسانو ته د څه ناڅه دونډې لوبولو دنده ورکول کيږي چې چکچکې کوي. هيڅوک دومره زړه او جرئـت نه لري چې د تره کي او امين پرضد دې خبرې وکړي ځکه ټول ويريږي چې د انقلاب دښمنان به و نومول شي. د ولس په وړاندې د امين او تره کي سياستونو غټه زړه بدوالي او ناخوښي راپارولې ده. بې ګناه خلک د شپې له پلوه په بې دليله ډول د هغوی د ميرمنو او ژړاندو ماشومانو تر مخې نيول کيږي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پونيماريیف [53] تيروتنه او بصري اشتباه ب . س . ايوانوف [54] اصلاح کړه. هغه له دستګير پنجشيري (ريچارد) سره د ۱۹۷۹ ز کال د جولای په ۲۹ نېټه وليدل او د شوروي اتحاد د کمونيست ګوند د مرکزي کميټې له هغه ليک څخه يې خبر کړ چې پونيماريیف د افغانستان د خلق ډيموکراتيک ګوند مرکزي کميټې ته راوړی وو. پنجشيري له ايوانوف څخه پرهغه د ډاډ له کبله مننه وکړه او ژمنه يې وکړه چې په نه ستړي کيدونکې توګه به د هيواد د ښيګڼو لپاره کار وکړي چې له مخې به يې د ګوندونو او يو موټي هيوادونو تر منځ دوستي او ملګروتوب پیاوړی شي. هغه وويل چې د تره کي او امين پريکړو ته د بې قيد او شرطه غاړه ايښودلو روانه لړۍ به ونه شي کولای پر پخوانيو تيروتنو بر لاسي شو او يا به ددې جوګه نه شي چې په هيواد کې اکر وکر بيرته نورمال حالت ته را وګرځوي. ميشتې څارګرې څانګې د [ريچارد] مالوماتو ته ډير ارزښت ورکړ .

د ۱۹۷۹ ز کال د جولای د مياشتې په ۲۷ نيټې تره کي په دولت کې نور بدلونونه رامنځته کړل. د پوځ د سمبالولو چارې يو ځل بيا امين ته وسپارل شوې. پونيماريیف [55] او ل. پ ګوريلوف [56] [د شوروي مشر پوځي سلا کار تره کي ته ورغلل او له هغه يې د بدلونونو د لامل پوښتنه او سپړنه وغوښتـله.

امين له خپلو کسانو پوښتنه وکړه چې ولې شوروي ملګرو په داسې بيړنۍ توګه له تره کي سره وليدل؟ خو امين همدغې پوښتنې ته په خپله په ځواب کې وويل " داسې بريښي چې شوروي ملګرې تره کي ته ددولت په منځ کې د بدلون په اړه ورغلي ول او موږ شورويان له بدلونه مخکې نه ول خبر کړي".

مسکو ته له کابله ګزارش را ورسيد چې په کابل کې امريکايي ديـپـلوماتان ددولت بدلون يوه نوميده هيله بولي چې له مخې يې غواړي روان اکر وکر وژغوري. امين پرځان د لوی ګواښ منلو ته غاړه ايښې وه ځکه که د ياغيانو په وړاندې جګړه کې بريالی نه شي نو دی به د نوروکسانو بلهاری (قرباني) شي. ايوانوف له امين سره له غونډې وروسته د جولای د مياشتې په ۲۹ دغه تيلګرام مسکو ته وليږه : " تره کي امين ته زموږ بشپړ پيغام او د انديښنو ټولې برخې نه دي ويلي. داسې ښکاري چې تره کي دغه کار ددې لپاره کړئ چې امين ته څرګنده کړي چې د شوروي اتحاد امين ته ډير درناوی لري ".

د شوروي پلاويي او افغان مشرتابه ترمنځ يو څرګند سوړ چاپيريال رامنځته شوی وو. افغانانو تر يوې کچې ښه مخ او ليوالتيا څرګنده کړه او پرته له سلا او مشورو يې چال چلند وکړ. [پايله دا شوه چې] [شوروي] سلاکارانو او کارپوهانو ته لاربښوونه وشوه چې د افغانانو د[اخيستل شويو] ګامونو په اړه دې اړين مالومات را ټول کړي. د شوروي د پلاوې ډلې غړي زيات شول او د کې جي بي د استازيتوب پـيـنځه مرستيالان وګومارل شول ؛ د جاسوسۍ � ضد ، پوځي � جاسوسي ضد، سرحدي ستونزو او د کورنيو چارو د وزارت د [کړنو] په اړه دې مالومات راټول کړي. د کې جي بي د پلاوي لومړی مرستيال [چې دنده يې له ګوندي دولتی مشرتابه سره مرسته وه] د څارګرې څانګې د مشر په توګه و ټاکل شو.د مالوماتو د شننې او کره کتنې ډله جوړه شوه. د ۱۹۷۹ز کال د مارچ په مياشت کې سياسي بيرو

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوه ځانګړې پريکړه وکړه چې له مخې يې جنرال ن. س. ويسيلکوف [57] د شوروي اتحاد د کورنيو چارو د وزارت د سلاکارانو په هغه ډله کې وګومارل شو چې د افغانستان د کورنيو چارو له وزارت سره تړلي ول .

د افغانستان ګڼ شمير ادارو ته ډول ډول پلاوي وليږل شول چې پر افغانانو اغيزه وشيندي. ددغو پلاويو په يوې ډله کې د کورنيو چارو د وزارت د پرسونل عمومي رئـيس الف.ی.دروزدځکي [58] ، او د ديپارتمنت مشر الف . ی.[ايلين] [59] د جون په مياشت کې پوليس او ژاندارم ته واستول شول.

سلاکاران فعال ول اود ټولو وزارتونو په سوړو د کيندلو لپاره ور ننوتل. د بيلګې په توګه سلاکار ن.ک ګريچين [60] وويل چې هغه دې د " پټ وزير" په توګه وټاکل شي چې د پلان وزير ترځنګ کاروکړي او اقتصادي او مالي چارې ورسره په ګډه په مخ بوزي او هم به هغه پلانونه چې دوی ته ورکول کيږي پلي کړي ؛ په حقيقت کې دې به د هرڅه پازوالي " مسؤوليت" په غاړه ولري. نوموړي وړانديز وکړ چې ټولې اړوندې خواووې يعنې وزارتونه دې ددوی له ټولو پريکړو سره همغږي وي.

د ماليې چارو وزير عبدالکريم ميثاق او د سياسي بيرو غړي پرځای نيوکه او ګوتڅنډنه وکړه چې " دا خو ملګري ملتونه نه دي "!

ميثاق وويل هر وزير د خپل وزارت د ټولو چاروپازوالي لري او هيڅ کميسيون نه شي کولای د هغوی د دندو ځای ونيسي].61 [

د سلا کارانو ډلې پريکړه وکړه چې ميثاق بې اعتباره کړي.

ميثاق په ځرګنده ويل چې " په هيواد کې په ديرشو مياشتو کې د سوسياليزم د په پښو دَرَولو لپاره ." ، شوروي اتحاد اړ دئ چې د افغانستان له ډيموکراتيک جمهوريت سره مرسته وکړي.

کي جي بي د هغه ځرګندونې په شوروي اتحاد پورې د ډيرې ډډې لګونې يا اتکأ د نخښې په توګه و ګڼلې او [يا هم په شوني توګه] د شوروي د مرستو د بې اعتباره کولو په موخې .

د ۱۹۷۹ز کال د جنوري په مياشت کې ميثاق په مسکو کې د افغان مشرتابه او د دريمې نړۍ د هيوادونو په منځ کې په دې تور افشأ شو چې نوموړي د کي جي بي له امکاناتو څخه ګټه اخيستله.

افغان مشرتابه ته وويل شول چې ميثاق د شوروي اتحاد له سوسياليستي جمهوريتونو څخه د سرچينو لپاره نامعقوله غوښتنې لري او هغه په دې دريځ کې نه دئ چې ددغسې غوښتنو وړتيا ولري .

سلاکارانو وويل چې هغوی په بې خبرې کې د ميثاق تر اغيزو لاندې راغلي ول. ميثاق د شوروي اتحاد سوسياليستي جمهوريتونو په وړاندې له دښمنۍ ډک دريځ درلود او د هغه کړه وړه د مائـؤيستانو تر اغيزو لاندې وو .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مالیې د وزیر مرستیال زوتوف[62] د سوداګرۍ د وزیراو د انقلابي شورى د غړي غوربندي [63] په وړاندې ډېر زیږ او تریخ چلند دریځ درلود.

افغانانو هم له خپله اړخه د پوځي سلاکارانو د وړتیا په اړه خپله نا خوښي څرګنده کړه. امین د ۱۹۷۸ز کال په پای کې د ننګرهار د کامدیش د ولسوالۍ په تنګه دره کې خپله ژوره اندیښنه څرګنده کړه.

امین وویل : " له هغې ورځې چې سلاکاربریاسکین د افغان د سرتیرو سرمشري کوي افغان پوځ د انقلاب ضد ډلو په ټکولو کې څرګنده ناوړتیا ښودلې ده. موږ ستاسو سلاکارانو ته د افغان سرتیرو په منځ کې پراخ او هر اړخیز واک ورکوو. موږ هغو سرتیرو ته کلکه سزا ورکوو چې ستاسو د بولندویانو د سلاګانو په پلي کولو کې پاتې راځي. دا موږ ته ددې مانا راښندي چې ستاسو ټول سلا کاران وړ او اوبې کفایته دي. موږ هغوتجربه کارو جنرالانو ته اړتیا لرو چې موږ یې په شوروي اتحاد کې پیژنو. هغوی باید د افغان سرتیرو جګړه ییزه وړتیا لوړه بوزي او هغوی ته دې جګړه ور زده کړي او ور زده دې کړي چې په جګړه کې دې د شوروي پوځ تجربه پلي کړي " .

امین ټینګار وکړ : " پرته له هغې ، موږ ته به ډېره ګرانه وي چې ستاسو له جنرالانو سره په دې ډول چلند وکړو".

امین ګوریلوف ته په نغوتې ، جنرال زپلاتین[64] ته وویل، " او د هغه مرستیال (خرامچینکو)[65] ددې وړتیا نه لري چې بړرکې (جدي) پریکړې تر لاس لاندې ونیسي." افغانان د شوروي د رښتوني ژوند د کوډو له خوبونو راپاڅیدلي دي.

افغان ایجنټ [رککاس/ رقاص] 66[] وویل چې د هغه میرمن په مسکو کې د بوټکین وه ؛ په روغتون کې ډاکټرانو او نورو اړوندو کارکوونکو نه یوازې له هغه څخه د تحفو او بډو هیله درلودله بلکه داسې چلونه یې تر لاس لاندې ونیول چې د بډو او تحفو د لاس ته راوړلو لپاره یې د درملنې کار بیرته غورځاوه.

شوروي لوري هم ډیرې سر ټکونې درلودلې خو هغه یې په بل ډول څرګندې کړې. په لاندې ډول:

د شوروي اتحاد د کمونیست ګوند مرکزي کمیټې ته په مستعار نوم یو لیک راغلی وو. په لیک کې ویل شوي ول چې سفیر پوزانوف ، پوځي سلاکار ګوریلوف او د کې جي بي د میشتې څانګې مشر اوسادچي ترون جوړ کړی وو. هغوی د ګوند د تګلارې کرښه د خپلو شخصي او کاري لاملونو له امله منحرفه کړې وه. هغوی د سفارت شتمني لوټ کړې او ځانونه یې شتمن کړل ، ډیر شراب یې څښل او د عیاشۍ ژوند یې خپل کړی وو. د سفارت پوځي اتشې او قونسلانو غلط لیکونه لیکل او د حالاتو ناسمه ارزونه یې کوله. هغوی مالي مفتشین په نشوکې ډوبول او بډې به یې ورکولې .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بډې ورکول دود ګرځېدلی وو ، له شوروي او افغان کارپوهانو څخه په وچ زور تحفې اخیستل کېدې. د شوروي اتحاد له مرکزي کمیټې څخه ګوندي فعالینو هم ځانونه شتمن کړل. هغو کسانو چې په دې لړ کې همکاري نه کوله د غچ اخیستنې په لومو کې راښکېلېدل او یا بیرته کورونو ته لیږل کېدل.

د لیک لیکوال د داؤود پر وژنې ډېر خواشینی وو او څرګنده کړې یې وه چې" داؤود د هرڅه په مغزپوهیده" لیکوال د افغانستان مشرتابه ته سپکې سپورې ویلي ول.

پوځ د نړیوالې دندې په تر سره کولو کې له دسپلین څخه وتلی وو. بیلګه یې دا ده : د ۱۹۷۹ز کال د جون په ۲۱ د ۲۵ فرقې کې څلور تنه شوروي ژباړونکي چې د خوست په ښارګوټي کې دیره ول د خپل فراغت په ویاړ یوه میلمستیا جوړه کړې وه. د میلمنو په ډله کې د څارګرې څانګې مشر، ډګرمن کالینن[67]، د سرحدي ګارد مشر ګوروفیس[68] ، د ۵۹ توپچي لیوا بولندوی جګړن ن . س. سیمینچنکو[69] او د فرقې بولندوی ن. الف. کروس [70]هم ول. هر چا ته ، د هغوی تر وسې شراب برابر شوي ول. تاسو پوهیږئ کله چې نشه پیل شي نوبحث او تودې خبرې اترې هم ورسره پیل شي او د خبرو بڼه په بشپړ ډول بازاري کیږي. یو وزبک بریدمن صادقوف هر ډول سرټکونې او شکایتونه چې درلودل را برسیره کړل.

هغه تر ډېرو شیبو له خپلو کړاوونو وګړید او بیایې د خپل مشر له هغو ګوتنیونو څخه یادونه وکړه چې پر ده یې د ناسمې ژباړې په اړه کړې وې. صادقوف ډیر پاریدلی او قهرجن وو او د ناستو سلاکارانو په څورونه یې پیل وکړ. صادقوف ماشیندار را پورته کړ او ټولو ته یې د غچ ګواښ وکړ. سر بریدمن مالولتکین و کولای شول چې صادقوف بې وسلې کړي او بلې خونې ته یې بوت او هلته یې بیده کړ.

یو ساعت وروسته صادقوف له خوبه را پاڅید او د نوکریوال خونې ته په ډېربوړنوړې قهر ورغی:صادقوف نوکریوال ته وویل " ته ګومان کوی چې له خپل مورنې ټاټوبې څخه دې دفاع کوی؟ هو؟ که نه؟ تاسې ټول خائـینین یاست!" او بیا یې په بړبزو پیل وکړ.نور یې تاسو اټکل وکړئ چ چې د یو نیشه سړي له خولې څه را وځي.

دغو خبروټول کسان په اندیښنه کې اچولي ول. افسرانو کیسلییوف[71] ، ریباچینسکي[72] او کوستین[73] دلیلونه راوړل او غوښتل یې چې صادقوف غلی کړي. هغوی صادقوف بلې خونې ته بوت. خو یو ساعت وروسته صادقوف بیا له ماشیندار سره را ښکاره شو. هغه بیا هم تر دغه دمه نیشه وو او د شرابو په اغیزو کې ډوب وو. هغه غوښتل یو دا لان ومومي او دباندې راووځي او هر لور یې ډزې کولې. سیمینچینکو ووژل شو او مالولتکین[74] او یو افغان سرتیری ټپیان شول .

د پوځ د لوی سلاکار مرستیال س.پ.توتوشکین[75] ته په ډیرې چوپتیا د پیښې په اړه خبر ورکړل شو. له هغه وروسته د پیښې خبر د لوړې بولندې نورو لوړو پوړیو ته ورسول شو. د سیمینچینکو کورنۍ د هغه له مرګه خبره کړل شوه او کورنۍ ته یې وویل شول چې: هغه د خپلې نړیوالې دندې د تر سره کولو په وخت کې په ویاړ ووژل شو.

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[1] Figir

ښايي فقير وي. [ژباړونکی]

[2]د مصحح يادښت : د افغانستان د خلق ډيموکراتيک گوند د پرچم دډلې غړی ، په ۱۹۷۳ ز کال د هوايي او هوايي مدافعې د ځواکونو بولندوی وو چې د غوايي په انقلاب کې يې برخه واخيستله او د تره کې تر مشرۍ لاندې د ملکي دولت تر راتگه پورې د انقلابي شورى مشروو. په ۱۹۷۸ز کال کې نوموړی تر دريو مياشتو پورې ددفاع وزير وو خو د اگست په مياشت کې په مرگ محکوم او زندان ته ولويد. کله چې ببرک په واک کښينول شو، قادر له زندانه خوشې او پخوانی گوندي دريځ ورته بيرته ورکړل شو او له (۱۹۸۲ تر ۱۹۸۵ ز کالو پورې) ددفاع د وزير په توگه پاتې شو. پرکال ۱۹۸۵ ز کې يې د گوند له سياسي بيرو څخه استعفا وکړه او يو کال وروسته پولند ته د سفير په توگه وليږل شو. هلته له دوه کالو وروسته ، بيرته هيواد ته را وبلل شو او په پارلمان کې د غوره شوي غړي په توگه وټاکل شو. د گزارشونو پربنسټ د مارکسيست رژيم له نړيدا وروسته په اروپا کې يې پناه واخيستله.

[3]د مصحح يادښت : سيد محمد گلابزوی (agent 'Mamad')

[4] M. Rafi (agent �Niruz')

[5]د مصحح يادښت: پوزانوف : له ۱۹۷۲ز کال نيولې د شوروي اتحاد سفير

[6]د ليکوال يادښت: خاص ارگانونه يا خدماتي څانگې د دولت رياستونه او د مخالفينو هغه بنسټونه دي چې يا په نيغه يا په غيرمستقيم ډول له څارگرو ، اجرائـيوي او له جاسوسۍ ضد ادارو سره يا په خپل هيواد کې يا له هيواده د باندې تړلي وي لکه : څارگرې څانگې ، د جاسوسۍ ضد اداري ، پوليس اوژاندارم ، د مهاجرت او گمرک څانگې ، سرحدي ساتونکي، د فعالو اقداماتو او د غلطو مالوماتو د خپرولو څانگې ، ورانوونکې او ايدیالوژيکې څانگې او د رواني جگړې څانگې . لنډه دا چې دغه ټولې څانگې يا څارگرې او يا جاسوسي - ضد څانگې ياديږي.

[7]د اسرائـيلو څارگره اداره

[8]د ليکوال يادښت:ميشت څارگر د څارگرې څانگې هغه غړی دئ چې د مرکز د نورو غړو له پلوه د ميشتې څارگرې څانگې د مشر په توگه ټاکل کيږي.

[9]د مصحح يادښت: د آی الف. کريفوگوز په نامه هم پيژندل کيده

[10]د مصحح يادښت: د شوروي خبري آژانس

[11]د مصحح يادښت: د شوروي د بهرنيو چارو وزير له ۱۹۵۷ ز وروسته. له هغه وروسته (۱۹۸۵ تر ۱۹۸۸ ز پورې) د شوروي اتحاد د سوسياليستي جمهوريتونو د عالي شورى د رئـيسه هيـئـت مشر .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[12]د مصحح یادښت: پاچا ظاهرشاه ۱۹۳۳ تر ۱۹۷۳ پورې

[13] GRU

د مصحح یادښت: د شوروي پوځي څارګره څانګه

[14]د لیکوال یادښت: د پوځ د میشتو څارګرو څانګو وزارت لکه د کي جي بي د میشتو څارګرو څانګو په څیر په نړۍ کې خپلې څالې درلودلې. لاندنې شمیرې په ۱۹٦۲ ز کال کې د جي آریو یا د پوځي استخباراتو شمیرې او ځایونه په ګوته کوي. د افغانستان لپاره ټوله شمیره ۴ ، سوریه ۷ ، ګانا ٦ ، ګینیا ۳ ، مالي ۴ ، سومالیا ۳ ، لیبیا ۷ ، ارجنتاین۱ ، پاکستان ۹، آستریا ۱۴ ، مکسیکو ۷ ، فنلند ۵ او یونان ۸ .په لاندیني لښتنلیک کې ټول هیوادونه نه دي یاد شوي. د کي جي بي امنیتي مأمور د کي جي بي د میشتې څانګې قانوني غړی دئ چې د سفیر لپاره په امنیتي چارو کې د اسیستانت په توګه ټاکل کیږي. د هغه عملي دنده دا ده چې په یوه (تر نښې لاندې) هیواد کې د شوروي د سفارت او دیپلوماتیک استازیتوب او د هغوی د رسمي دندو، د شوروي هغه اداري چې په اړوند هیواد کې کار کوي ، په بهر کې د شوروي د اتباعو او د هغوی د کورنیو خوندیتوب په اړه امنیتي چارې تر لاس لاندې ونیسي. په ځانګړې اکر وکر کې امنیتي مأمور دنده لري چې د کوربه هیواد له امنیتي چارواکو سره رسمي اړیکې ټینګې وساتي.

ټوله شمیره	نور لکه: د مارفلوت اټومی ایجنسي	ملګري ملتونه	الف پ.ن نووستي	ت اس	ایروفلوت	د سوداګرۍ وزارت	د بهرنیو چار وزارت	هیواد/ ښار
۳۳	۱	۱۳		۱		۲	۱٦	نیویارک
۲۱	۴					۳	۱۴	واشنګتن
۲۴	۲				۲	۹	۱۱	انګلستان
۱۴	۱	۱	۱	۱	۱	۴	۵	فرانسه
۱۲	۲					۳	۷	لویدیځه جرمني
۹	۱					۳	۵	ایتالیا
۳						۲	۱	سویتزرلند
۷		۳		۱		۱	۲	ناروې
۹	۱		۱	۱	۱	۳	۲	سویډن
۹	۲			۱	۱	۲	۳	ډنمارک
۷	۲					۴	۱	هالند

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

بلجیم	٢	٢	٢					٦
ایران	۴	٣		١			۴	١٢
کمبودیا	٢						١	٣
جاپان	٧	٢			١			١٠
برما	٢	١	٢					٥
تایلند	٣	٢				١	١	٧
اسرایل	۴	١		١				٦
ترکیه	١٠	٦					٢	١٨
ایتوپیا	١			١			١	٣
موروکو	٦	١						٧
یوراګوای		١		١				٢
کاناډا	٦	١						٧
هندوستان	٢	٣	١					٦
اندونیزیا	٢		١	١				٥
عراق	۴	١					١	٦
مصر	٣	١	٢	١			٢	٩

[15]دمصحح یادښت لیک: د افغانستان په شمال ختیځ کې یو ښارګوټی

[16]د مصحح یادښت لیک: د افغانستان د ګټو د ساتنې اداره له کودتا وروسته د افغانستان عمومي څارګره اداره وه چې د شوروی له یرغله وروسته د خاد [خدمات اطلاعات دولتي] په نامه و نومول شوه.

[17]دمصحح یادښت لیک: د امریکا متحده ایالات.

[18] V.G. Osadchy

[19] P.S. Golivanov

[20] Lieutenant-Colonel S.G. Bakhturin

[21] Y.L. Kukhta

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[22] Bogdanov

[23]د ليکوال يادښت : " په طبقاتي شخړه کې وسله په لاس ملګري" يوه ګروپينه يا اصطلاح ده چې : څرګنده دوه مخي يا (هيپوکراسی) ، تر پرتمينې ځلا لاندې پټه شوې وي. په دې ګروپينې کې تر ټولو غټه خبره پياوړتوب او ځواک دئ. کې جي بي له افغان ملګرو سره د کار کولو په وخت کې د هغوی له غوږونو په څو څو ځله ور تيره کړه چې شوروي اتحاد د نورو هيوادونو په شان نه يوازې ستاسو جغرافيوي ګاونډی هيواد دئ برعکس د ټولې نړۍ د پرولتاريا لپاره د هغه پره سره باندې دا شعار ليکل شوي چې : " د نړۍ پرولتاريا يو موټې شئ !" (په افغانستان کې د ټول ولس له ۱۵ ميليونو څخه د پرولتاريا شمير يوازې ۲۵۰,۰۰۰ وو). د شوروي اتحاد سوسياليستي جمهوريتونه د ټولو کمونيستانو پلرنی ايډيالوژيک ټاټوبی وو. له دې امله پرته له دې چې يو کمونيست د نړۍ په کوم ګوټ کې زيږيدلی وي ، د کوم هيواد تابعيت و لري او چيرې ژوند کوي د هغه اړيکه خامخا له شوروي اتحاد سره يوه تلپاتې اړيکه ګڼل کېدله ، د هغه بيخ او بنسټ په همدغه شوروي اتحاد کې زرغونيده ځکه هرکمونيست له شوروي اتحاد سره د خپلې ډلې د تراوپربنسټ او کچه د شوروي اتحاد له کځوړې او شونډک څخه د ژوند اړينه تومنه ترلاسه کوله. که ددوې ډله يا څانګه له شوروي اتحاد څخه پريک شوې وای نو څرګنده ده چې ډله مړاوې کېدله ، په ټوټو ټوټو ويشل کېدله او پايله يې د ځواک ، درنښت ، دريځ او نوم له لاسه تلل ول. د [فرانسې د کمونيست ګوند مشر] موريس تورز يو وخت د يوه کمونيست عمومي احساس په دغو ټکيو کې رانغاړلی وو : کله چې يو کمونيست د شوروي اتحاد ترڅنګ جګړه کوي ، دغه احساس له ملګرتوبه لوړاحساس دئ ، له پيوستونه لا لوړ دئ. دا زموږ لپاره هم يو جګړه ده. موږ ته د لينن خبره په ياد راځي... 'موږ انترناسيوناليستان يو. موږ هڅه کوو چې يو بل ته په يو موټې توګه نيږدې شو ، موږ غواړو چې د نړۍ د ټولو هيوادونو کارګران او شپانه د يوه نړيوال يوګړي شوروي اتحاد په جمهوريت کې راغونډ شي." اوس وينو چې شوروي او نړيوال نوميکلاتوران په ټينګه او د پراخو ګامونو په اوچتولو ، د خپلې پرتمينې موخې پرلوردرومي .

[24]د ليکوال يادښت ليک : کله چې په يوه هيواد کې د شوروي رژيم ته ورته يو رژيم رامنځته او د کې جي بي ايجنټان د رژيم واګې په لاس کې ونيسي او د واکمنۍ پياوړي دريځونه ډک کړي نو د هغه اړيکې له هيواد سره د يوه ايجنټ په توګه شلول کيږي اوپه دې کې يو شمير ايجنټان د اړيکو د ډير ډاډ وړسرچينه ګرځي. د جاسوسي اړيکې او د ډاډ وړ اړيکې له يو بل څخه څه توپير لري؟ په څارګرو کړيو کې د جاسوسۍ يا ايجنټ اړيکې د څارګرې څانګې او د هغه سرې ترمنځ اړيکو ته ويل کيږي چې د جاسوسۍ کار لپاره راوړل شوی وي او د يوه اينجټ په توګه يا د خپل هيواد تر بيرغ لاندې او يا تربل بيرغ لاندې تر جعلي نوم لاندې خپله همکاري پټه ساتي. ايجنټ ، يا د څارګري خدماتو له يوه رسمي مأمور يا د يوې ادارې له يوه استازي سره د پټې همکارۍ د تړون پر بنسټ جاسوسي کارونه په ډير ځير، په پټه او سيستماتيک ډول پرمخ بيايي ، دغه کارونه کلکه ناکله د يوې جعلي ادارې له لارې پرمخ بيول کيږي چې نوموړې اداره په پټه د څارګرې څانګې د مامور يا د ايجنټ له پلوه پرمخ بيول کيږي .

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ډاډ وړ اړيکې او د ډاډ وړهمکاري د جاسوسي هغه ډول اړيکي دي چې د يوه څارګرمأمور(د يوې قاعدې په توګه خپل څارګري هويت پټ ساتي] او د هغو کسانو ترمنځ چې څارګرو څانګو ته هېڅ ډول ژمنه نه لري خو جاسوسي خدمات د څارګرو مأمورينو په غوښتنو د هغوی د وسې په کچه د يوه ځانګړي محدوديت په کړی کې چې هغوی ته د منلو وړ وي ، ترسره کوي .

د ډاډ وړ اړيکو کسان څارګرو ته د ايدیالوژيکي او سياسي سيالیو، د علاقې وړ موادو ، د ملګرتوب او نورو اړيکو په اړه چې له هغوی سره يې ټينګې کړې دي ، مالومات ورکوي.

دداسې اړيکو بنسټ : معنوي ، د يوه سړی د اړتيا وړ مواد ،د هغه ليوالتيا او شخصی کرکتر دئ چې څارګر دغو بيلګو ته په کتلو هغه د ډاډ وړ اړيکو ټينګولو ته را پاروي .

د اغيزو اړيکې يا په بله وينا اغيزمنې اړيکې په يوه دولت او سياسي کړيو کې د ځانګړي اهميت لرونکي دي چې د يوه دولت په ارګان او د (په نخښه شوي) هيواد په سياسي او ټولنيز ژوند کې د يوه څارګر مأمور له پلوه د داسې اقداماتو ترسيوري لاندې پلې کيږي چې پر نومورو برخو اغيزه وشيندلای شي. دداسې اړيکو په منلو بهرنی سړې اړ دئ چې د خپل هيواد د قانون او نورمونو په اړانه کې کاروکړي او ځان د جنايي پلټنو د ګواښ ښکار ونه ګرځوي. خو په دغسې اړيکو کې هغه داسې کارونه ترسره کوي چې د عادي پيژندګلوي له نورمونو دباندې دي او په څرګنده پوهيږي چې څارګر نه د يوه څارګر توګه بلکه ترخپلې وسې د يوه بنسټ ، د استازي په توګه يوازې [اکت] کوي او څرګندوي چې د ځان د ګټې لپاره نه بلکه د خپل بنسټ د ګټو او اړتياوو استازيتوب کوي. له څارګرو څانګو سره د بهرني سړي اړيکي پټې وي. د ايجنټ برخلاف ، د ډاډ ور لرونکي سړي ته عملياتي روزنه نه ورکول کيږي. له دې امله د ميشتې څارګرې څانګې مأمورين بايد دغه محرم کرکتر او د هغه اړيکې تل تر خپل څارلاندې ونيسي چې دغه اړيکې دې د هغه اشنايانو ، ملګرو يا د مخالف لوري ايجنټانو ته ورڅرګندې نه شي. کله چې د ډاډ وړ اړيکو سړی و ارزول او وآزمويل شو او څرګنده شوه چې هغه د ډاډ وړ او صادق دئ بيا له هغه غوښتنه کيږي چې د خپلو اړيکو تومنه خپلو ملګرو يا د مخالف لوري خاصو خدماتي څانګو ته رسوا نه کړي او له خپلو اړيکو څخه به هېڅکله د کي جي بي د ګټو پر وړاندې ناوړه ګټه پورته نه کړي .

محرمې اړيکې له قانوني اړيکو څخه توپيرلري او د يوه بهرني او د څارګرې څانګې ترمنځ د اقتصادي اړيکو لکه د سوداګريز ثبات اويا د سوداګرۍ د ودې په کړۍ کې ترسره کيږي. له هغه څخه مالومات تر لاسه کيږي او يا ورته لاړښوونه کيږي چې له مخکينۍ خبرتيا پرته د بهرنې تبعې او د څارګر مامور ترمنځ د يوه دوه اړخيز پوهاوي په اړانه کې دې بهرنی سړی اړين ګامونه پورته کړي

د ډاډ وړ اړيکو او د استخدامي اړيکو ترمنځ توپير دا دئ چې د اړيکو د پرمختګ په يوې ځانګړې لړۍ کې په لومړي پړاو کې د بهرني سړي يا د بهرني د تخلف او د ميشتې قانوني څارګرې ترمنځ د اداري د نورمونو پربنسټ د څار

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يو ځرګنده کچه شته چې په با النسبه ډول د رسمي مراحلو له لړيو څخه توپير مومي حال دا چې په وروستنيو مراحلو کې دغه محدوديتونه نه ليدل کيږي او په خپله ځارګره اداره هڅه کوي چې د څارلو د روښانو قانوني نورمونو پربنسټ له محدويتونو او خنډونو وتلې د اړيکو د نيولو هڅه کوي .

کله چې يوه اړيکه تر هدف لاندې نيول کيږي څارګره څانګه بايد پوه شي چې آيا دا اړيکه له ايجنټ سره ده يا يوه د ډاډ وړ اړيکه. د وروستني هدف مـُعـَرفه بايد د لومړنيو عمومي اهدافو په اډانه کې رانغاړل شوي وي. په يوه استخدامي هدف کې د محرميت اجزاوې په ډير ځرګند او روښانه ډول ويل شوي وي. ورکول کيدونکې دنډې ډيرې روښانه او د پرمخ بيولو ميتودونه يې په مشرح ډول ورته ويل کيږي. په دې کې بايد ډيره پاملرنه وشي چې د څارګرې څانګې د پام وړ موخې او ګټې ورڅخه تر لاسه شي او د ميتود کار بايد عملي وي. په دې برخه کې د استخدام شوني ډولونه او د يوه اينجنټ په توګه د هغه د پټې همکارۍ لپاره ټول ميتودونه سپړل کيږي .

په ځارګريزو کارونو کې د پټو اړيکو يو ډول هم شته چې د ډاډ وړ اړيکو ته ورته والی لري.دغې ډول اړيکې ته " ځانګړې غير رسمي اړيکه وايي". په دغه ډله کې يوازې د دولت او سياسي کړيو مخور کسان راتلای شي لکه د يوه هيواد ولسمشر ، د دولت مشران، د لويو سياسي ګوندونو مشران ، د نړۍ د سوداګريزو بنسټونو غړي ، په بله وينا په دغه ډله کې هغه کسان ځای موندلای شي چې په ملي يا نړيواله کچه پياوړې اغيزه ولري. د " ځانګړې غير رسمي اړيکې" بريالۍ او هوښياره کارونه دا ده چې د همدغو اړيکو لرونکی ، بايد ميشتې څارګرې څانګې ته يوه مثبته ونډه تر سره کړي. يوازې د کې جي بي عمومي رئـيس دا واک لري چې د " ځانګړې غير رسمي اړيکې" دوسيه يا وتړي او يا يې پرانيزي .

[25] [Boris S.] Ivanov

[26] Bogdanov

[27] Gorelov

[28] E.I. Nekrasov

[29] Suslov

[30] Ponomarev

[31] A.G. Polyakov

[32] Rostislav A. Ulianovsky

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مصحح یادښت لیک: روستیسلاف الف. اولیانوفسکي د شوروي اتحاد د کمونیست گوند د مرکزي کمیټې د نړیوالو اړیکو مرستیال وو.

[33] Khamil Turabaz

[34] Ponomarev

[35]د مصحح یادښت لیک: وروسته څرګنده شوه چې نوموړی د جمهوریت د روغتون رئـیس وو.

[36]د مصحح یادښت لیک:برید جنرال شاه پور احمد زی.

[37]د مصحح یادښت: روح الله خمیني ایراني شیعه عالم د ۱۹۷۸ - ۹ ز کال ایراني انقلاب لارښوونه وکړه او په ۱۹۷۹ ز کال کې یې رضا شاه پهلوي را وپرځاوه او د ایران سیاسي � مذهبي واکمن شو.

[38]د مصحح یادښت: د جمعیت اخوان المسلیمن د ټولنې بنسټ په ۱۹۲۹ ز کال کې د حسن البنأ له پلوه کښېښودل شو چې یوه سیاسي � مذهبي او اسلامپالې ټولنه وه او موخه یې د مسلمانانو د ژوندانه په هر اړخ کې د اسلامي قانون پلي کول ول.

[39] Abdullah Akhad Umusi

[40] Urals

[41] Siberia

[42]د لیکوال یادښت لیک : ګوند کټ مټ د چیکستانو کړه وړه ترلاس لاندې ونیول. د تش په نامه بنسټیز قانون تر نامه لاندې نا اوریدل شوې غوړې ډنډورې خپریدلې چې ګڼې دغه قانون ډیر انساني او عادل دئ ، یو رښتونی ولسي ستالینستی اساسي قانون چې د وګړو بشري حقونه ساتي خو د هغه ترڅنګ د ستالین سادیستي شېطاني چال چلند وو چې په پټه خوله زغمل کیده. پلانونه ترلاس لاندې ونیول شول چې د ولس د ښمنان دي ونیول شي او جزأ دې ووینې. د چیکیستانو د سوسیالیستي سیالیو پربنسټ په میلیونونو انسانان و نیول شول چې ددښمن په ښکارولو کې خپلې موخې تر سره کړي. هغوی وویل چې په ولادي واستوک کې له ترویکاوو څخه یو تن پرته له دې چې خپل پلار ته وګوري ، یا یو شبهه فکر وکړي او یا یې مخه ونیسي په پټو سترګو د خپل پلار د اعدامولو امر لاسلیک کړ. د پلان د بشپړولو لپاره وخت نه وو .

داسې پیښې هم شوې چې په مسکو کې یو بې تجربې ځوان چیکیست څو ځله په ورکړل شوې هدف کې چې ددښمن ،جاسوسانو او د ترهګر نیول ول پاتې راغلی وو. په غونډه کې پر هغه کلکې نیوکې وشوې ، هغه لټ او له نوښته بې خبر وګڼل شو. یوه ورځ د همکارانو له ډلې څخه د یوه زوړ همکار زړه وربانددې وسوځید او ورته یې ویل : " ته لیونی

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

يې هلکه. دا خو ډېر آسانه کار دئ. ډېر شيان دي چې ته يې کولای شي.د آپارتمانونو يوه بلاک ته ولاړ شه او د ميشتو کسانو نومونه پکې وګوره. په ليست کې يو نوم او يوه شميره خوښه کړه. په دولتي دفترونو کې د سپين سترګو مأمورينو نيول تر دې لا آسان دي. دا هغه ځايونه دي چې دښمنان پکې پټيږي!" له جګړې مخکې د استوګنو وګړو نومونه د ودانۍ د ديوال پرمخ يا د ودانۍ د ننوتلو په دالان کې ځړول کيدل. دلته دوه بيلګې راوړل کيږي چې څنګه کارونه تر سره کيدل. م . ت. ديسکانټ يو يهودی وو چې په ۱۸۹۸ز کال کې زيږيدلی وو او په ۱۹۳۸ز کال کې په چيټا کې و نيول شو.هغه اعتراف وکړ چې د جاپان ، جرمني او پولند ځارګرو ادارو لپاره يې کار کاوه او هم د تروتسکي په فعاليتونو کې ښکېل وو." زه پوهيږم چې ما د يوه مار په شان ژوند کړئ او پرته له دې چې څوک راباندې پوه شي چيچل مې کول. زه پوهيدم چې زما احمق کار زما زيارګاله او هڅانده ميرمن خوښه نه ساتله او اوس له مرګ وروسته دوه ماشومان مې پاتې کيږي چې پر مابه ډېر سپک ووايي او د ژوند تر پايه به له ما کرکه ولري. خو زه د خپل ژوند په وروستيو شېبو کې پوه شوی يم چې ځان او حراميان به افشأ کړم. زه په ډېره خوښه د خپلو ګناهونو د جبيرې لپاره د مرګ مخې ته ورځم ".

په محکمه کې ديسکانت د پلټنو په لړۍ کې له خپلو ورکړل شويولاسوندونو او شواهدو څخه منکر شو. هغه وويل چې هغه وهل او ټکول شوی دئ ؛ هغه په غلطه د هغو کسانو پرځای نيول شوئ چې بهرنيو ځارګرو ادارو او تروتسکي ته کار کوي. او هغه داسې څه نه دي کړي چې دې دې پرې پړ وګڼل شي. د اعترافاتو پروتوکل ور باندې د پلټونکي (مستنطق) بالادين له پلوه په وچ زور لاسلېک شوې. ديسکانت اعدام شو .

د ن ک وي ډي ايجنټ د. الف.بيسترولیتوف ، په بهر کې بد چال چلند درلود او په هيواد کې يې هم دومره نيکمرغه شپې ورځې نه درلودلې.

له هغه څخه اوس د يوه نمونه ځارګرپه نوم يادونه کيږي. هغه په څلورو هيوادونو کې د جاسوس په توګه افشا شو. د هغه لاسوندونه له يوه اوسپنيز کيبل سره چې په سر کې يې يو پنډوسکی وو ونيول شول. پلټونکي سولوف يوف او د هغه زده کوونکي شوکشين د بيسترولیتوف دوې پښتۍ ور ماتې کړې ، ټټر يې ور سوری کړ او د سر کوپړۍ يې په بنداژ پوښل شوي يوه سټک ، ورماته کړه. د هغه د نس عضلات يې په بوټانو ور وڅيرل .

له هغې ورځې چې د چيکا بنسټ ايښودل شوې د ګوند د يوازيني ارګان په توګه يې شتون درلود او نيغ په نيغه يې د ګوند تر سيوري لاندې کار کاوه. د ګوند تر دايرتيکيفونو لاندې يې کار کاوه او ولکه يې د ګوند په لاس کې وه. لينن ويلي دي : " انقلابي ځواک او ديکتاتوري تر ټولو ښه شی دئ ...' لينن د ۱۹۲۲ زکال د جنوري په ۳۱ نېټه يونشليک ته په يوه ليک کې وليکل : ' زه نه شم کولای په سياسي بيرو کې واوسم... زه ګومان کوم چې زه ورته اړتيا

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه لرم. اوس د نړه تخنيکي اقداماتو د نيولو وخت راغلی دئ چې زموږ نياوتونونه (محکمې) دې پياوړې شي او د مينشويکانو د ټکونو لړی ګړندی کړي." دا د لينين خبرې وې .

د چيکا د ۵۰ کلنۍ په لمانځنې کې د شوروي اتحاد د سوسياليستي جمهوريتونو د سترې محکمې مشر ومنله چې : " د شوروي نياوتونونه او د شوروي اتحاد د سوسياليستي جمهوريتونو دولت امنيتي څانګې همزولې دي. يوازې همزولي نه ده بلکه زموږ موخې له يو بل سره يو موټي کوي...زموږ بريا په دې کې ده چې د ددولت امنيتي ارګانونه او نياتونونه د ټولو سختو ستونزو په اړه د دوه اړخيز پوهاوي او ګډ کاري هوډ تر سيوري لاندې کارکوي"...

لاسوندونه ددولت له پلوه د وهل شويو تورونو په ګټه منحرفيدل. لوی څارنوال ويشينسکي به ويل چې پر سياسي مخالفينو تور لګولو ته اړتيا نسته او هېڅ اړ نه يو لاسوندونه ورته په پام کې ونيول شي. يوازې د نيول شوي سړي اعتراف بس دئ.

د ۱۹۵۲ زکال په پای کې ستالين امر وکړ چې د لويديځو پانګوالوهيوادونو له څارګرو څانګو سره د ډاکټرانو په اړه دې د اړيکو او دروهو له مخې څادر ليرې او ودې موندل شي. يو پلټونکي چې پر يوې ډېرې څانګړې پلټنيزې برخې يې کار کاوه له توکميز اړخه يو يهودی وو او په دې تور ونيول شو چې د اسراييلو سفير ګولدا مير ته يې مالومات ورکول. [له روسي متن څخه ۷ ټکي ورک دي] .

په يوې ککړې او لوخړنې هوا کې هرڅه چې وکړې سمه سا نه شې کښلای. ته نه شی کولای طبيعت ته بدلون ورکړئ. دولت به تر يوې کچې به وکولای شي د ډيموکراسۍ د شکلو پَردو او شعارونو تر شا ځان پټ کړي ، بيا رغاونه [پريستوريکا] او د خلاصو دروازو سياست به را خپل کړي. خو ددغو پردو تر شا ان نن د کي جي بي لوی مشر چيبريکوف منلي چې چيکان لا تر اوسه خپل ايجنټان هڅوي چې غيرقانوني ګامونه پورته کړي ، جعلي لاسوندونه جوړ وي او له هغو څخه د خپلو موخو د ترلاسه کولو لپاره کال واخلي. څرګنده ده چې په ګزارشونو کې له دغو خبرو ياونه نه ده شوی ، پر کال ۱۹۸۳ز د اکتوبر په ۱۱ نېټې د مسکو او مسکو ته ور څېرمه د کي جي بي ټولو لوړ پوړو کارکوونکو ته ويل شوي ول چې : " د شوروي اتحاد د سوسالیستي جهوريتونو د کي جي بي د جون د ۴ د ۱۹۸۳ ز کال د ۰۰۱۴۰ شميرې په لارښود کې ليک ټينګار شوې چې د ايجنټانو او د ډاډ وړ کسانو په اړه دې چټکتيا او پرمختيا ته وده ورکړل شي." د چيبريکوف په وينا له دغه ګام څخه ټوليزه موخه دا وه چې د ساينس ، تکنالوژۍ او روڼ اندی ځوان زوزات (نسل) دې دښمن له هغو هڅو وژغورل شي چې غواړي هغوی د مارکسيسزم او لينزم له اغيزو ليري کړي ، دوی دې ترڅمکې لاندې پټو ډلو ټپلو، سياسي مخالفو ټولنو ، د فلسفي کړيو پوهانو ، سيمه يزو توکميزو، مذهبي ، صوفي ډلو پر وړاندې جګړه وکړي او د رژيم منځته د هغوی د ننوتلو مخه دې ونيسي. کي جي بي بايد د ټولنې په منځ کې وي او د ټولنې هر غړی دې وپيژني او په ټولنه دې د هر پيښيدونکې بدلون پر وړاندې اړين ګام اوچت کړي ، ددغو پيښو له پيښېدلو مخکې دې خپلې اټکلنې ولري او د منفي اغيزو د

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

رامنځته کیدلو مخه دې مخکې له مخکې ونیسي." دا د ایجنټانو کار دئ ؛ په دغو چارو کې د کې جي بي د ډاډ وړ او ښه روزل شوي کارکوونکي پخه ونډه لوبوي. د چیکیستانو دغه ورهښه او کارپوهنه یوه ځانګړې دنده ده چې یوازې چیکسیتان یې تر سره کولای شي. د یوه سړي په ژوند کې قیاس ځای نه لري .

[43] V.A. Kryuchkov, the head of the First Chief Directorate (FCD) of the KGB

[44]د مصحح یادښت لیک: تره کي په ۱۹۷۹ ز کال کې ووژل شو.

[45]د مصحح یادښت : محمد حسن شرق

[46]د مصحح یادښت : د لومړی ضمیمې د ایجنټانو له لیست څخه

[47]د مصحح یادښت : د لومړی ضمیمې د ایجنټانو له لیست څخه

[48]د مصحح یادښت: ډګر جنرال محمد رفیع د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د پرچم د ډلې غړی ، د فوائدعامې وزیر د ۱۹۷۸ز کال د مې له مپاشتې تر آګست پورې ؛ له هغه وروسته بې واکه شو. د کارمل په رژیم کې له ۱۹۸۰ تر ۱۹۸۲ بیا له۱۹۸٦ تر ۱۹۸۸ ز پورې د دفاع وزیر او له ۱۹۸۱ ز کال وروسته د سیاسي بیرو غړی

[49]د لیکوال یادښت: د امین خبرې ددې څرګندونه کوي چې کې جي بي چې له پخوا په افغانستان کې وه او له افغانانو سره یې د جاسوسۍ اړیکې ټینګې کړې وې اوس هماغه کسان چې د کې جي بي مرستندویان ول په هیواد کې ددولت او سیاست لوړې مخورې څېرې ګرځېدلې دي.

[50]د مصحح یادښت: سلطانعلي کشتمند د پرچم د ډلې غړی او د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند په لومړي دولت کې د پلان وزیر. د غوایي د انقلاب له څومیاشتو وروسته د پرچم د ډلې له نورو مخکښوغړو سره له کاره لیرې ، بندي او په مرګ محکوم شو. د هغه د مرګ سزا وروسته په زندان کې ۱۵ کالو ته راټیټه شوه. کله چې ببرک کارمل د واکمنۍ پر ګدۍ کښینول شو کشتمند د افغانستان د خلق ډیموکراتیک ګوند د سیاسي بیرو غړی شو او یو کال وروسته [۱۹۸۱ تر ۱۹۸۸ ز] پورې سر وزیر و نومول شو.

[51] B.N. Ponomarev

[52]د مصحح لاسلیک : غلام دستګیرپنجشیری د کابل د ښوونکو د روزنې په انستیتیوت / د کابل عالي دارالمعلمین کې د ادبیاتو پخوانی ښوونکی او وروسته د دولت لوړپوړی چارواکی

[53] Ponomarev

[54] B.S. Ivanov

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مصحح يادښت ليک :باريس س. ايوانوف د کي جي بي مأمور ، د ۱۹۷۹ز کال له پسرلي ورسوته د بريد جنرال په رتبې د کي جي بي افسر

[55] Ponomarev

[56] L.P. Gorelov

د مصحح يادښت: تورن جنرال ليو ن. گوريلوف

[57] General N.S. Veselkov

[58] I.Y. Drozdetsky

د ليکوال يادښت: دا هماغه الف ی دروزدڅکي دئ چې د ختيځ جرمني د کورنيوچارو په وزرات کې د کې جي بي د پلاوي په ډله کې په ختيځ جرمني کې د مخابراتو د مأمور په توگه ددسيسو او غيرقانوني کړنوپه تورونو پړ گڼل شوی وو. د جرمني ملگرو په مرسته يې د شوروي اتحاد سوسياليستي جمهوريتونو د کورنيو چارو وزارت شوکولوف ته د گرانبيو توکو غټه شميره را وليږله. ميکلي ، د کي جي بي پلاوی ی. الف. فاديکين خبر کړ چې په دغې دروهې کې ښکيل جرمنان نيول شوي او محکمه به شي. دروزدڅکي په بيړه را وغوښتل شو خو ددې په بدل کې چې زندان ته ولويږي او لاس يې ونيول شي هغه د شوروي اتحاد د کورنيو چارو په وزارت کې ومنل شو.شوکولوف نوموړی د جنرال په رتبې کميسار و ټاکه.

[59] A.I. [Ilyin],

[60] N.K. Grechin

[61]د ليکوال يادښت: افغان متل دئ چې وايي " ته هرشی راوړئ خو نه پوهيږئ چې څه ته اړتيا لری". امين افغانان و هڅول چې هرڅه چې وغواړئ " روسان يې درکوي. افغانستان د شوروي اتحاد د سوسياليستي جمهوريتونو لپاره ډير ارزښت لري ، افغانستان دئ چې شوروي اتحاد دی. له دې امله شوروي د هر ډول قرباني ورکړې ته چمتو دئ"

[62] Zotov

[63]د مصحح يادښت: عبدالقدوس غوربندي

[64]د مصحح يادښت: بريد جنرال واسيلي پ زپلاتين له ۱۹۷۸ ز وروسته د افغانستان د وسله وال ځواک لوی سلاکار

Download from: ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

[65] Khramchenko

[66] د مصحح يادښت: ګيلاني باختري ، د داؤود په رژيم کې د کرهنې وزير.

[67] Lieutenant-Colonel Kalinin

[68] Gorofes

[69] Major N.S. Semenchenko

[70] N.A. Krus

[71] Kisiliev

[72] Ryabchinsky

[73] Kostin

[74] Maloletkin

[75] S.P. Tutushkin

Download from: ketabton.com

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library